የሥነ - ጥበባት ትምህርት የመምህሩ መምሪያ

2ኛ ክፍል

አፋን ኦሮሞ አዘጋጆች

ደሜ ቶሊና

ሉባባ ጀማል

ታደሰ ድንቁ

አፋን ኦሮሞ ኤዲተሮች

ደንደአ ቦጋለ

ከበቡሽ ለሜሳ

ለሚ ቤኛ

በአፋን ኦሮሞ ገምጋሚዎች

ድርባ ማሞ

ደቀቦ ጉዬ

እስማኤል ሐሰን

ተርጓሚ

በርናባስ ደበሎ

ኤዲተር

ደቀቦ ጉዬ

ግራፊክስ

ታደሰ ድንቁ

ገላጭ ስዕል

ቡዛዮ ግርማ

© የኦሮሚያ ትምህርት ቢሮ፣ 2015/2025

ይህ መጽሐፍ በኦሮሚያ ትምህርት ቢሮ እና በአሰላ መምህራን ትምህርት ኮሌጅ ትብብር በ2015/2023 ተዘጋጀ፡፡

የዚህ መጽሐፍ የባለቤትነት መብት በህግ የተጠበቀ ነው፡፡ ከኦሮሚያ ትምህርት ቢሮ ፈቃድ ውጪ በሙሉም ሆነ በከፊል ማሳተምም ሆነ አባዝቶ ማሰራጨት በህግ ያስጠይቃል፡፡

መዉጫ

አጠቃላይ መግቢያ ... iv
ምጽራፍ አንድ: የስነጥበባት ግንዛቤ ... 1
1.1 የሙዚቃ ኖታዎች ... 2
1.2 ውዝዋዜ እና ነፃ እንቅስቃሴ (4 ክፍለግዜ) ... 8
1.3· ቀላል የተውኔት ጨዋታ ... 9
1.4 የፎቶ ምልከታ ... 15
1.5 የተለያዩ ክስተቶች/ተግባራት ... 17
ምዕራፍ 2: የፈጠራ ችሎታ ... 22
2.1 የሙዚቃ ኖታዎችን የመጻፍ፣ የማንበብና የመጫወት ፈጠራ ችሎታ ... 24
2.2 ውዝዋዜ እና ነጻ እንቅስቃሴ ... 27
2.3· የተውኔት ጨዋታ ... 29
2.4 መስመሮችን አገናኝቶ ንድፍ መስራት ... 33
ምዕራፍ 3: የታሪክ እና የባህል ተጨባጭ ሁኔታ ... 39
3.1 የባህል ሙዚቃ እና ውዝዋዜ ... 42
3.2. ታዋቂ ተረቶች ... 45
3.3 ባህልን የሚገልጽ ቀለም ... 50
3.4 ባህላዊ ድራማ ... 55
ምዕራፍ 4: የስነጥበባት ማራኪነት ... 61
4.የስነጥባትን ክስተቶች ማድነቅ ... 61
4.1 ሙዚቃን ማድነቅ ... 63
4.2 የስነጥበበ ስራዎችን ማድነቅ ... 65
4.3. የተውኔት ስነጥበብ ስራዎችን ማድነቅ ... 68
ምዕራፍ 5: የስለጥበባት ግንኙነት ... 72
5. ስነጥበብ ቋንቋን በማስተማር ረገድ ያለው ድርሻ ... 73
5.1. ሙዚቃ ከሌሎች የትምህርት አይነቶች ጋር ያለው ትስስር ... 74
5.2. በስነ ጥበባት መካከል ያለው ግንኑነት ... 78

አጠቃላይ መግቢያ

በመማር እና ማስተማር ሂደት ውስጥ፤ የእያንዳንዱ ተማሪ ተሳትፎ እንዳይወሰን፤ መምህር የሁሉም ቡድን ተሳትፎ መከታተል፣ ማገዝ፣ መምራት እና ማበረታታት አስፈላጊ ነው፡፡ ስለዚህ መምህራን በትምህርት ሂደት ውስጥ ሁሉም ተማሪዎች ሃሳብ በመስጠት፣በመወያየት፣ በመከራከር፤ ያገኙትን ዕውቀት፣ ግንዛቤና ያላቸውን ሙያ በመለዋወጥ፤ የሚፈለገዉ የትምህርት ውጤት ላይ እንዲደርሱ ማድረግ አለባቸዉ፡፡ መምህራን ይህንን የስነ-ጥበብ ትምህርት ሲያስተምሩ መግቢያ፣አቅርቦት፣ማጠቃለያ እና ከማቀድ በፊት የሚከናወኑ ድርጊቶች በስርዓት ማዘጋጀት እና መፈፀም አለበቸው፡፡.

1. በመግቢያ የሚከናወኑ ድርጊቶች

ተማሪዎች ያለፈዉን የትምህርት ይዘት በደንብ መማራቸዉን ለማረጋገጥ፤ መምህር የተለያዩ ከትምህርቱ ጋር የተያያዙትን ጥያቄዎችን ለመጠየቅ እና ከዕለቱ ትምህርት ጋር ማያያዝ አለበችዉ፡፡ በተለይ የተለያየ ደረጃ ላይ የሚገኙ ተማሪዎች ለተጠየቁት ጥያቄ መልስ እንዲሰጡ እድል መስጠት፡፡ መልስ ያላገኑ ጥያቄዎች ደግሞ ጎበዝ ተማሪዎቸች መልስ እንዲመልሱ በማድረግ፤ ሁሉም ተማሪዎች በትኩረት እንዲከታተሉ፣ አእንዲሳተፉ፣ እንዲዘጋጁ እና ተወዳዳሪ በመሆን በትምህርት እንዲበረቱ አድርጉ::

ከእለቱ ትምህርት ጋር በተያያዘ፤ ተማሪዎች ያላቸዉን የቀድሞ እዉቀት ለማወቅ፤ አስፈላጊ ጥያቄዎችን በመጠየቅ ተማሪዎች አስቦበት እንዲመልሱ ሁኔታዎችን በማመቻቸት እንዲሁም የዕለቱን ትምህርት ጥቅም፣ አስፈላጊነት እና አላማ ጋር በማስተዋወቅ ለእለቱ ትምህርት እንዲዘጋጁ ማድረግ አስፈላጊ ነው፡፡

2. በአቅርቦት የሚከናወኑ ድርጊቶች

በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ በትምህርት አቅርቦት ጊዜ፡-

- የይዘቱ ሁኔታ እና በዓላማ ላይ በመመስረት፤ ዉስን የሆኑ የተማረዎች ቡድን በማደራጀት እና በዉይይት ርዕስ ላይ እናዲወያዩ መምራት፡፡
- የውይይት ርዕስ ከትምህርቱ ዓላማ ጋር አብሮ የሚሄድ መሆኑን፤ ለቡድን በተዘጋጀ ጥያቄ መሰረት በሳሌዳ ላይ መፃፍ፡፡
- መምህር በዱድን ውስጥ ተማሪዎች መማራቸዉን መከታተል፣ መምራት እና ማገዝ አለበችዉ፡፡
- የእያንዳንዱ ተማሪዎች በቡድን እና በክፍል ውስጥ ያላቸዉን ተሳትፎ መከታተል እና ማበረታታት፡፡

- በጥንድ ወይም በዉስን ቁጥር ቡድን የተወያዩበትን/ የሰሩትን እያንዳንዱ የቡድን አባላት፣ ተራበተራ በተለያዩ ትምህርት ጊዜ እንዲያብራሩ በማድረግ፣ ተሳትፏቸዉ እንዲጎለብት ማድረግ ነው፡፡
- የውይይቱ አንኳር ነጥብ ወይም ከሰሩ በኋላ ተማሪዎች ያቀረቡትን በሳሌዳ ላይ መፃፍ፡፡
- የትምህርቱ ይዘት ከአከባቢያቸዉ ጋር በማያያዝ፣ በመርጃ መሳሪያ በመጠቀም የእለቱን ትምህርት መተንተን፡፡

3.በማጠቃለያ የሚፈፀሙ ድርጊቶች

- የእለቱየትምህርት ዓላማ ስኬት ለማረጋገጥ፣ የክፍል ስራ፣የቤት ስራ ፕሮጀክት እና የመሳሰሉትን በቡድን፣በጥንድ ወይም ለብቻቸዉ እንዲሰሩ ማድረግ፡፡
- የቤት እና የክፍል ስራለሰሩ ተማሪዎች አስፈላጊ ግብረ መልስ መስጠት፡፡
- የክፍል ስራ፣የቤት ስራ ፕሮጀክት እና የመሳሰሉትን መልስ መስጠት እና መስራት ያቃታቸዉን ተማሪዎች የተለየ እገዛ አድርጉ፡፡
- ተማሪዎች የሚቀጥለዉን የትምህርት ክፍል አንብበዉ እንዲመጡ መምራት

ሀ. ትምህርት ከማቀድ በፊት

በመማር ማስተማር ሂደት ውስጥ የስነ-ጥበባት መምህራን እዉቀት፣የትምህርቱን ይዘት ግንዛቤ ለማጎልበት እንዲሁም ሙያቸዉ ከጊዜ ወደ ጊዜ ማሳደግ አለባቸዉ፡፡ ማንኛዉም የተማረ ሰዉ የማያነብ/ የማይለማመድ ከሆነ፣ በሚያስተምርበት ትምህርት መርሳቱ አይቀርም፡፡ ስለዚህ እሂንን ክፍል የሚያስተምሩ የስነ-ጥበባት መምህራን ከታች የተዘረዘሩትን የስራ ድርሻ እና ኃላፊነት ለመቀበል ዝግጁ መሆን አለባቸው፡፡

- ለዕለቱ የታቀደዉን የትምህርት ይዘት ወይም ለማስተማር የተያዘዉን በደንብ ማንበብ እና መረዳት፡፡
- ትምህርቱን ለማስተማር ካቀዱት ጋር የተያያዘዉን ከተማሪዎች መፅሐፍ ማስታወሻ መያዝ፡፡ .
- ለዕለቱ ትምህርት በተማሪዎች መፅሐፍ ውስጥ የተገለፁት ነጥቦች ወይም ሃሳቦች በቂ ካልሆኑ፣ የዋቢ መፅሐፍ በመጠቀም ተጨማሪ ነገር ማግኘት ይቻላል፡፡
- ተግባራት፣ ሙከራ፣ መልመጃዎች እና በተማሪዎች መፅሐፍ ውስጥ ያለዉን ሁሉም የምዕራፍ ክለሳ ጥያቄዎችን ቀድመዉ መስራት፣ መሞከር እና መለማመድ አስፈላጊ ነው፡፡

ምጽራፍ አንድ: የስነጥበባት ግንዛቤ

ለምዕራፉ የተሰጡት የክፍለ ግዜ ብዛት … 25

የሚጠበቁ ውጤቶች:

ከዚህ ምጸራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች:

- ቀላል የተውኔት ጨዋታችን ያሳያሉ፤
- ሙዚቃ እና ቀላል የውዝዋዜ እንቅስቃሴዎችን ይለያሉ፤
- ቀላል ፎቶዎችን እና ምስሎችን በመመልከት ይለያሉ፤
- መስመሮችን አስምሮ በማገናኘት ንድፍን በማውጣት ያሳያሉ፤
- በአከባቢያቸው የሚታወቁትን ታሪኮቸ በማዜም ፣ በመወዛወዝ እና በትወና በመጫወት ያሳያሉ፤
- በአከባቢያቸው የሚገኙ ቀለማትን ይለያሉ
- የስነ-ጥበብ ትመህርት በሌሎች የትምህርት ዓይነቶች ውስጥ ያሰላስላሉ።

የምዕራፉ ዋና ዋና ይዜቶች:

1.1. የሙዚቃ ኖታዎች እስከ ግማሽ ኖታ እና ማረፍያ (5 ክፍለግዜ)

1.2. ውዝዋዜ እና ነጻ እንቅስቃሴ (4 ክፍለግዜ)

1.3. ቀላል የትውኔት ጨዋታ (5 ክፍለግዜ)

1.4. የፎቶ ምልከታ (4 ክፍለግዜ)

1.5. የተለያዩ የስዕል ተግባራት (7 ክፍለግዜ)

1. የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- የግል እና የቡድን ጨዋታ
- ትምህርታዊ ምግለጫ
- ጥያቄ እና መልስ
- በታግባር ማሳዬት
- ትዕይንት

2. ይትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የተለያዩ ፎቶዎች

- የተለያዩ ተግባራትን የሚያሳዩ ፎቶዎች
- የቪድዮ መጫወቻዎቸ

3. የመማር ማስተማሪያ ማነቃቅያ ዜዴዎቸ
   - የስነጥበብ ትምህርት ይዜት የሚታይ፣ተውኔታዊ ፣ የሙዜቃ እና እነቅስቃሴ መሆኑ ትምህርቱን በመግለጽ ትምህርቱን ማስጀመር
   - ተማሪዎች ፎቶዎችን በመመልከት መልዕክትን፣ ተግባርን እና ክስተቶችነ ተረድተው ለክፍላቸው እንዲያቀርቡ ማድረግ

1.1 የሙዚቃ ኖታዎች

ለምዕራፉ የተሰጡት የክፍለ ግዜ: ---- 5

ቢያንስ ተማሪዎች ልጎናጸፏቸው የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች:

- ሙሉ፣ግማስ እና ማረፍያ የሙዜቃ ኖታ ፊዳላትን ማንበብ ይጀምራሉ፤
- የኖታዎችን ቅርጽ ስዕል አንስተው ያሳያሉ፤
- የኖታዎቸ ሙሉ፣ግማሽ እና ማረፍያ ቦታዎችን በእጅ በማጨብጨባ ያሳያሉ።

መግቢያ

ሙዚቃ እንደማንኛውም ትምህርት ሳይንሳዊ በሆኔ መልክ ልቀርብ የሚችል ነው። ለምሳሌ ኖታዎችን መሰረታዊ ለሆኑ በየራሳቸው ያላቸው ዋጋ የተለያዩ ናቸው። በመማር ማሰተማሪያ ዘዴዎች ሲቀርቡ እነደ ፍዴል ገበታ በቅደም ተከተል በመማር እና በማለማመድ ያነባሉ። በዚህ ምዕራፍ ተማሪዎች የተወሰኑ ኖታዎችን ቅርጽ እና በማረፍያ ቆይታ መማር ይጀምራሉ።

ዋና ዋና ነጥቦች

- ሙሉ ኖታ
- ሙሉ ማረፍያ
- ጋማሽ ማረፍያ

ተከታታይ ምዘና

መምህራን ተከታታይ ምዘናን በማድረግ ተማሪዎች በየቀኑ የሚያሳዩት ለውጦች አይተው ግብረምልስ ይሰጣሉ። ተማሪዎቹ ካሰመዘገቡት ነጥቦች የተሻለውን እየመዘገቡ ይሄዳሉ። ኖታዎች እና ማረፍያዎች ያላቸው ቅርጽ እና ዋጋ በማስተማር ማንበብን የላማምዳሉ። ለዩ ችሎታ ያላቸው ተማሪዎች ተጨማሪ ስራዎችን በመስጠት ያበረታታሉ። እንድሁም በቀስታ የሚማሩትን ተማሪዎች ወይም ወደ ኋላ የቀሩ ተማሪዎች ተጨማሪ ጊዜ በመስጠት ያለማምዳሉ።

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎቹ

1. ከበሮ
2. አነስተኛ ኪ- ቦርድ፣ ፒያኖ፣ ጊታር
3. ባህላዊ የሙዚቃ መሳሪያዎች ክራር ፣ መስንቆ
4. ካቦላ
5. ፀናፅል

የመምህር ሚና

- ኖታ የሙዚቃ ፊደል ሆኖ ምትና ዜማ መፃፍያ መሆኑን መግለፅ፤
- ከሙዚቃ ፊደላት የተወሰኑ ሙሉ ኖታ እና ግማሽ እነዳላቸው በመግለፅ ቅርፁንም በጥቁር ሰሌዳ ላይ በመሳል ተማሪዎችም ስለው እንድለማመዱ ማድረግ፤
- እጃቸውን እያጨበጨቡ ውየም ጠረጰዛ እየመቱ "ታ " እያሉ የምቱን ቆይታ አራት እና ሁለት ውስጥ በማንበብ መጫወት እንድችሉ ፊትለፊት ወጥተው በማሳየት ማስተማር ተማሪዎችም በግል እና በቡድን በማንበብ እንዲጫወቱ ማድረግ፤
- ኖታዎችን በተመለከተ እነደሚከተለው በጥልቅ ማስገንዘብ፣ ኖታ የሙዚቃ ፊደል ሆኖ ምት እና ዜማን የምንጽፍበት ነው። ኖታ ሙሎ እና ግማሽ በመባል ይታወቃል። ተማሪዎችም እነደሚከተለው በቅደም ተከተል እየተጫወቱ እንድማሩ ማድረግ አስፈላጊ ነው።

1. ሙሉ ኖታና ማረፍያ

ሙሉ ኖታ የእንቁላል ቅርፅ ያለው ነው። የምቱ መጠን አራት ነው። የሙሉ ኖታን ቅርጽ ኣሳይ (ጥቁር ሰለዳ ወይም በወረቀት ላይ መሳል ወይም ካርቶን ወረቅተና በሙሉ ኖታ ቅርጽ በመቁረጥ 0= 4)

ይህንን ስራ መርቶ በማሳየት እነድለማመዱ አድርግ አድርጊ (አድርጊ) ሙሉ ኖታ እነደሚከተለው ድምጽ ሳይቋረጥ "ታ " እያሉ አራት ጊዜ በመቁጠር እያነበቡ እንዲጫወቱ ማድረግ።

ሙሉ ማረፊያ

ሙሉ ማረፊያ እነደሙሉ ኖታ የምቱ መጠን አራት ነው። ነገር ግን ድምጽ ሳያሰሙ ይጫወታሉ። የሙሉ ማረፊያውን ቅርጽ በፊላሽ ካርድ ላይ አዘጋጅታችሁ አሳዩ።

ይህ ሙሉ ማረፊያ የሚነበበው በዝምታ "ታ " ሳይባል አራቱን የምቱን መጠን በመቁጠር ብቻ እንደሆነ ፊተለፊት ወጥታችሁ በምሳሌ አሳዩ።

ግማሽ ኖታ

ሁለት የምት ቆይታ ግዜ አለሁ። ጨዋታው የሚካሄደው "ታ " በማለት እጅን በመምታት ነው። የግማሽ ኖታ ቅርጽ በማዘጋጀት ማሳየት ተማሩዎችም እንዲያነሱ አድርጉ።

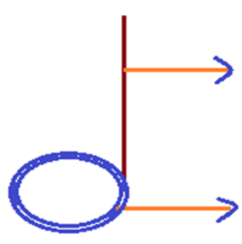

ልምምድ

ግማሽ ኖታ "ታ " በማለት ድምጽ ሳያሰሙና ሳያቋርጡ እንደሚከተለሁ አንብበው በማሳየት እያነበቡ እነዲጫወቱ ያአድርጉ።

.

1. 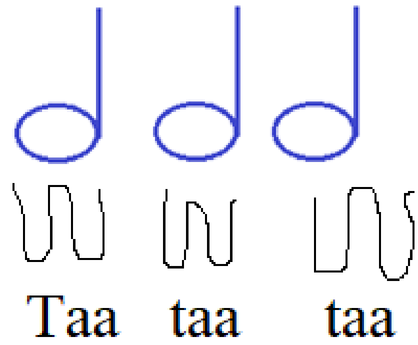

2. 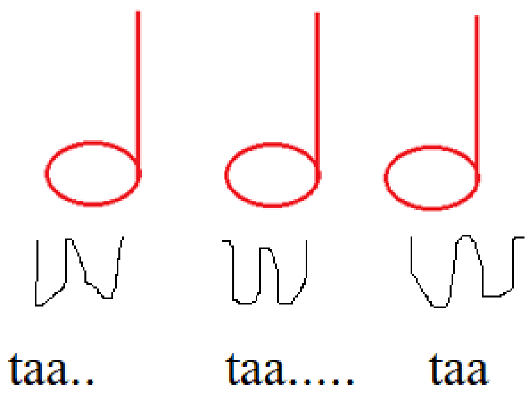

3. 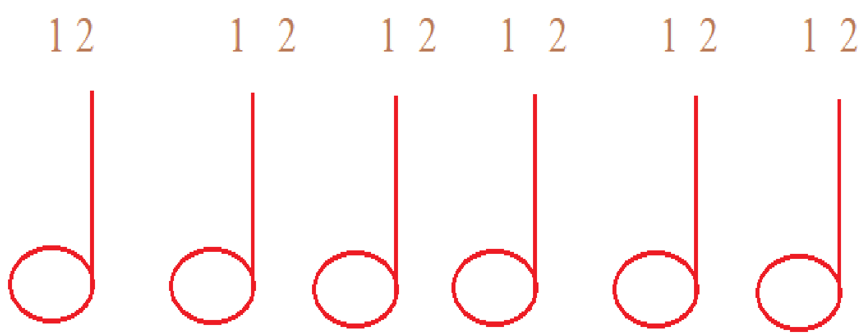

ግማሽ መረፍያ

መምህር/ት የግማሽ ማረፊያ ቅርጾችን በመለየት ምስልን እንዲያነሱ በማድረግ በማረም አበረታቷቱ።

የግማሽ ማረፊያ ሁለት የሞት ቆይታ ጊዜ ያለው ሲሆን ጨዋታው በዝምታ ይከናወናል። ይህንን በመገንዘብ ፊትለፊት ወጥቶ በቀስታና በጨዋታ መልክ የሚከተሉትን አለማምዱ።

ልምምድ

1. 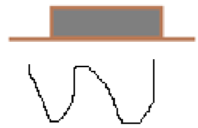

2.

3.

ያላቸው መጠን እኩል መሆኑን መረዳት ልዩነታቸው ግማሽ ኖታ ድምፅ እንዳለውና "ታ " በማለት እንዲያነቡ ግማሽ ማረፍያው ደግሞ "ታ " የሚል ድምፅ ሳይኖረው እንደሆኔ በማወቅ ፊትለፊት ወጥቶ በማጫወት እንድለማመዱ ማድረግ።

ግማሽ ኖታና የግማሽ ማረፊያ እኩል መሆኑን በመረዳት ልዩነታቸው የድምፅ መኖርና አለመኖር እንደሆነ እንደሚከተለሁ በምሳሌ አሳዩ።

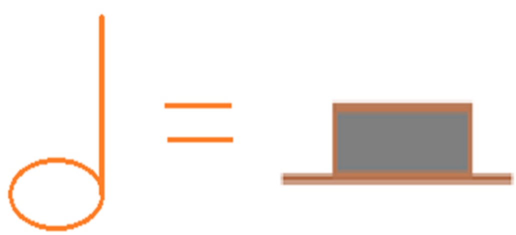

2 = 2

ድምጽ አለሁ ድምጽ የለውም

በመነቃቃት ፊተለፊት ወጥተው ተጫውተው በማሳየት እና በማንበብ እንድለማመዱ አድርጉ።

እጅን በማጭብጨብ "ታ " በማለትና በዝምታ የሙዚቃ ፊደል ጨዋታ በተደጋጋሚ በማንበብ እንድለማመዱ አድርጉ።

1.

2.

3.

4.

1.2 ውዝዋዜ እና ነፃ እንቅስቃሴ (4 ክፍለግዜ)

ቢያንስ ተማሪዎች ልጎናፀፏቸሁ የሚገባ የመማር ብቃት

ከዚህ ርዕስ በኋላ ተማሪዎች:

- ባህላዊ እና ዘመናዊ ውዝዋዜዎችን ለይተው ያሳያሉ
- የአከባቢያቸውን ውዝዋዜ በማለማመድ በበክፍላቸው ያሳያሉ

ዋና ሀሳብ

- ውዝዋዜና ነፃ እንቅስቃሴ ጨዋታ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- በአከባቢያቸው የሚገኙ የሙዚቃ መሳሪያዎች
- ከበሮ
- ክራር
- መስንቆ
- አነስተኛ ኪቦርድ እና ቀዘተ

የመማር ምስተማር ዘዴ

ተማሪዎች የሚያውቅትን ውዝዋዜ በቡድን በመሆን ተለማምደው ለክፍላቸው እንዲያቀርቡ ተራ በማስጠበቅና ክትትል በማድረግ መርዳት።

ተከታታይ ምዘና

- በግልና በቡድን መንፀባረቅ ምግለፅ
- ቃለ መጠይቅ
- የሙከራ ፈተና
- ፈተና
- በግልና በቡድን ትዕይንት

የመምህራን ሚና

መምህር/ት: ውዝዋዜ የሰውነት እንቅስቃሴ ሂደት ከሆኔ ከሙዚቃው ምት ጋር የሚካሄድ መሆኑን ግለፅ/ ጪ። ይኸውም ባህላዊና ዘመናዊ በመባል በሁለት ይከፈላሉ። ሰው እንደፈለገው ነፃ እንቅስቃሴ ከሙዚቃው ጋር በማድረግ መጫወት እንደሚችል በማስገንዘብ እነሱም ባህላዊ ውዝዋዜና ዘመናዊን አውቀው በቡድን በመሆን እንዲያሳዩ የተሰጠው አምስቱም ክፍለጊዜ ከፋፍለህ/ሽ እንዲሰሩበት አድርጉ።

1.3· ቀላል የተውኔት ጨዋታ

ለዚህ ርዕስ የተሰጠው ክፍለጊዜ... 5

ቢያንስ ተማሪዎች ሊጎናፀፉ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ከዚህ ርዕስ በኋላ ተማሪዎች፡

- ቀላል የተውኔት ጨዋታ በመጫወት ያቀርባሉ
- መልዕክትና ታሪኩን እንዴት ሙሉ ማድረግ እንደሚችሉ ይረዳሉ.

የይዘቱ ዋና ነጥብ

- የወንድማማቾች ታሪክ
- የአውራ ዶሮ ጉድ
- ቀላል የተውኔት ጨዋታ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የመለማመጃ ክፍል

ቀላል የተውኔት ጨዋታ

ተውኔት ከስነጥበባት መካከል አንዱ ነው። ቀላል የተውኔተ ጨዋታ ልጆች እንዳይሰለቹ ታሪኮችን ወደ ጨዋታ በመቀየር በትረካ መልክ የሚቀርብ ነው።

የቀላል ተውኔት ጨዋታ ጥቅም:

ህፃናት ታሪክ በመቀባበል ሲለማመዱ የሚከተሉትን ነጥቦች ያገኛሉ:

- የማሰላሰል ችሎታ
- የቃላት ቅደምተከተል
- የማስታወስ ችሎታ
- በራስ መተማመንን ማዳበር
- በሰው ፊትለፊት ወጥተው ያለምንም ፍርሃት ንግግር ለማድረግ ይረዳል

የመምህራን ሚና

መምህር በመጀመርያ የተውኔት ጨዋታን በተመለከተ እስካሁን የተማሩትን ነገር ጠይቁ። ለምሳሌ

- በአንደኛ ክፍል የተማራችሁን ጨዋታ የትኛውን ትወዱ ነበር።
- ሁሌ የሚያስታውሱት ጨዋታ ካሌ ለጓደኞቻቸው እንድናገሩ ንገሯቸው።

- ተማሪዎች ያገኙትን ግንዛቤ እነደገባቸው በራሳቸው ቃላት መግለፅ እንዲችሉ ምሩ።
- ጨዋታው ያስታወሱትን ያክል ማውራት ይችላሉ። መምህር በታማሪውች መጽሐፍ የቀረበውን ተውኔት ምንነት ለሕጻናት አስረዱ በመቀጠል የግንዛቤ ጥያቄ አሰሩ።

የግንዛቤ ጨዋታ 1 መልስ 1· እውነት

የግንዛቤ ጨዋታ 2 መልስ 2· መ

በመቀጠል በመጽሐፉ ላይ ያለው ስዕልና የታሪኩን አቀማመጥ እንድረዱ "በአውራ ዶሮ ጉድ" ርዕስ የቀረበው የሁለት ወንድማማቾች ታሪክ ንገራቸው።

የሁለት ወንድማማቾች ታሪክ እንደሚከተለሁ ይሆናል

ሁለት ወንድማማቾች ከአባታቸው ጋር ይኖሩ ነበር። አባታቸው ባለሀብት ነበሩ ብታቸውን ለልጆቻቸው ሳያካፍሉ ሞቱ። በዚህ ጊዜ ታላቅ ወንድሙ የአባታቸውን ሁሉንም ንብረት ወስደው ለታናሽ ወንደሙ ግን አንድ አውራ ዶሮ ብቻ ሰጠው። ታናሽ ወንድሙ በታላቅ ወንድሙ ድርግት በጣም አዘነ። በዚህ ሁኔታ እያሉ ታላቅ ወንድሙ ታመመ። መታመሙን ያየ ታናሽ ወንድምም ጎረበታቸሁን ጠርተው መድኀንት አዋቂ ሽማግሌ ጋ ወሰደው። ሽማግለውም የዚህ ሰው በሽታ መድኃንት አውራ ዶሮ ስለሆኔ እረዱለት አለ። በዚህ ግዜ ታማሚሁ ትንፋሹ እየተቆራረጠ የወነድሜን አውራ ዶሮ እረዱልኝ አለ። ታናሽ ወንድሙም ሆዱ እያረረ ዶሮውን አረዱለት። ግን ታማሚው መዳን አልቻለም። በሽታው ጠናበት። አይነም ጠፋ። በዚህን ግዜ ወደ መድኀንት አዋቂ ሽማግሌ ተመልሰሁ ሄደው በሽታው እንደጠናበት ነገሩት። ሽማግለውም ያንን ዶሮ ከየት አምጥተውት እንድረዱ ጠየቀው። ታናሽ ወንድሙም ያለሁን ሁኔታ ነገረው። ሽማግለውም ህመሙ ለምን እንደጠናበት ስገልጽ አንደኛ የወንድምህን ሀቅ ተጠቅመሃል። ሁለተኛ የአባትህን ሀብት ለወንድምህ አንድ ዶሮ ብቻ ሰተህ የእነሱን ድርሻ እየበላህ ነው። በሽታው የጠናብህ ለዚህ ነው አለው። በመቀጠልም የአባታቸውን ሀብት እኩል ካልተካፈላችሁ መቸውም አትድንም አለው። ታማምሁ በጣም ተጭንቆ ስለነበር የፈለገውን ሁብት ይውሰድ ብሎ ለወንድሙ ሁብትን ካካፈለሁ በኋላ ዓይኑ ተከፍቶ አዬ ይባላል።

ይህንን ታሪክ ካስታወስክ በኋላ ሁሉም ሕፃናት ተነስተሁ ክብ እንድሰሩ በማድረግ እናንተም አብራችሁ ከእነሱ ጋር ተሳተፉ። መምህር ታሩኩን አስጀምራቸሁና እነሱ እንዲሞሉ ንራቸሁ። በሰሩት ክብ ውስጥ ያሉት አባላት በመዞር ታሪኩን እንድቀባበሉ እረዳቸሁ። ሲሄዱም ያንተን ፍጥነት በመከተል እነዲሄዱ አድርግ። ታሩኩን በትክክል በተረክ የማይችል ተማሪ ካለ እገዛ አድርጉላቸሁ። በተደጋጋሚ በማሰራት አለማምዳቸሁ።

ከዚያም ሕፃናቱ ራሳቸሁን ችለሁ እንድለማመዱ አደረጋቸሁ።ይህንን ታሪክ እንደ ጨዋታ እንጂ እንደ ትዕዛዝ እንድ ተርኩ አታድረጋቸሁ።

የጉደኛው አውራ ዶሮ የትረካ ጨዋታ

ጉደኛው የአውራ ዶሮ ጉድ

ይህ ተውኔት ጨዋታ በሁለት ወንድማማቾች ሕይወት ታርክ ላይ የተመሠረተ ነው።

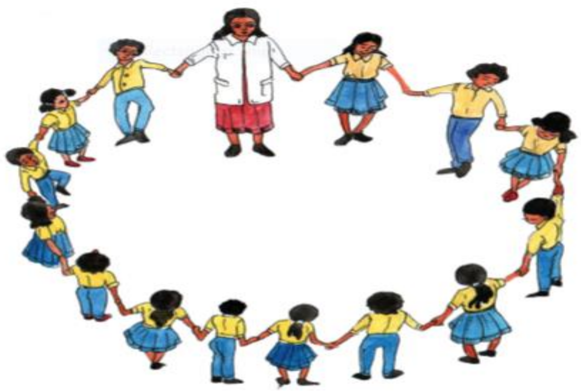

ይህንን ጨዋታ ለመጫወት ከመምህራችሁ ጋር ክብ ሰርታችሁ ተጫወቱ።

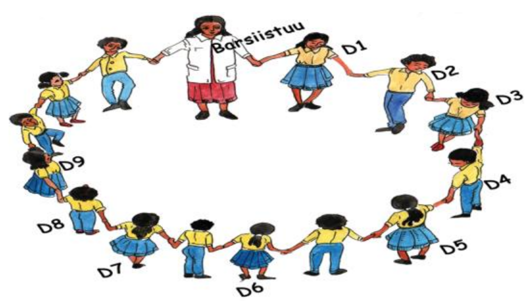

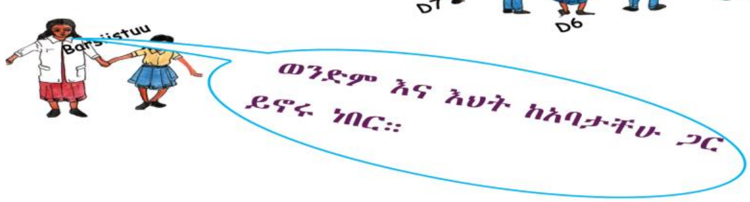

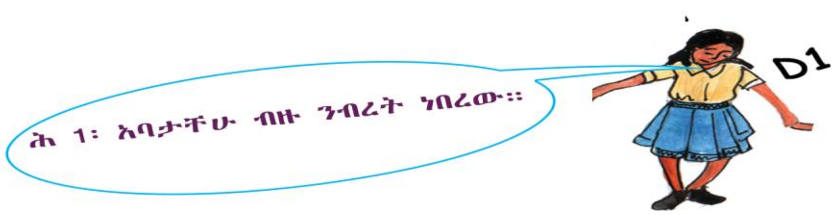

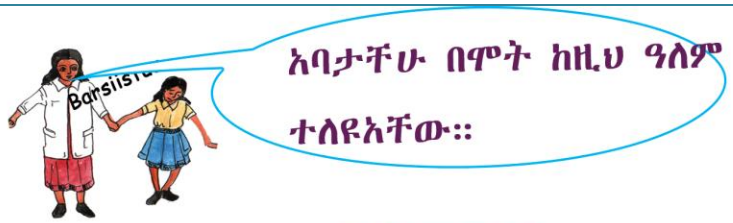
አባታቸሁ በሞት ከዚህ ዓለም ተለዩአቸው።

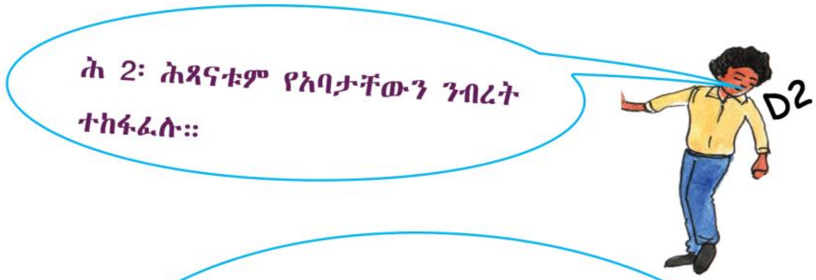
ሕ 2፡ ሕጻናቱም የአባታቸውን ንብረት ተከፋፈሉ።
D2

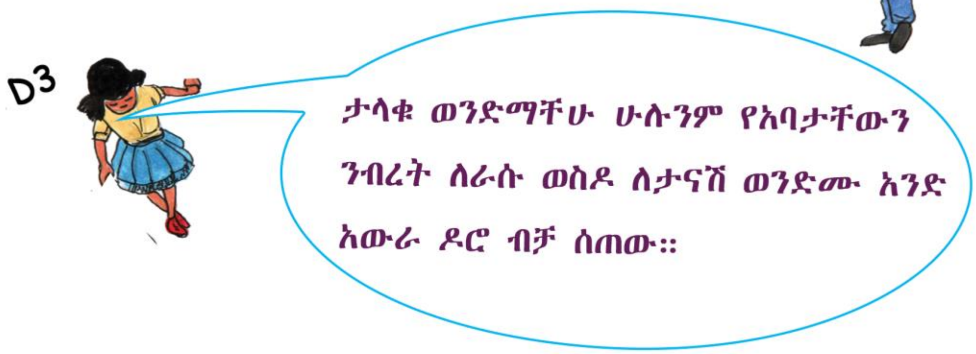
D3
ታላቁ ወንድማቸሁ ሁሉንም የአባታቸውን ንብረት ለራሱ ወስዶ ለታናሽ ወንድሙ አንድ አውራ ዶሮ ብቻ ሰጠው።

ታላቅ ወንድማቸው ታመመ።
Barsiistuu

D4
ባለመድኀንት አዋቂ አዛውንት ጋ ሄዴ።

D5
አዛውንቱም አውራ ድሮ
አርደ ብላ አለው::

እሱም የወንድሜን አውራ
ዶሮ እረዱልኝ አለ::
D6

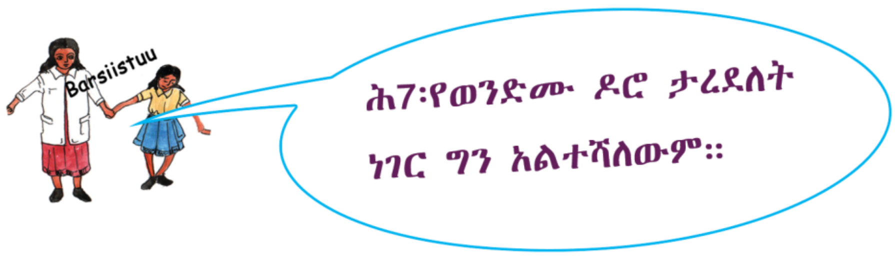
Barsiistuu
ሕ7:የወንድሙ ዶሮ ታረደለት
ነገር ግን አልተሻለውም::

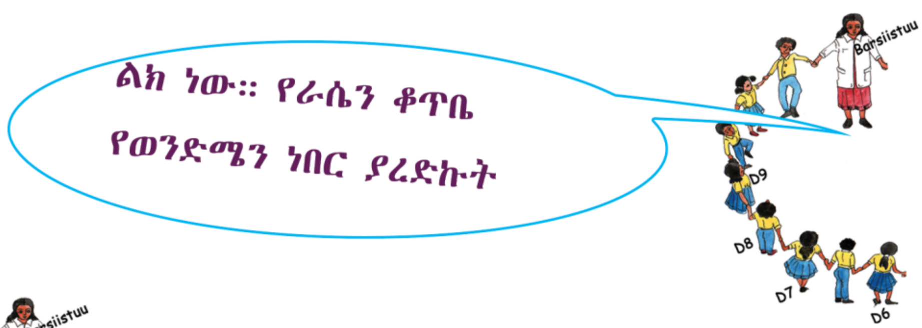
ልክ ነው:: የራሴን ቆጥቤ
የወንድሜን ነበር ያረድኩት
Barsiistuu
D9
D8
D7
D6

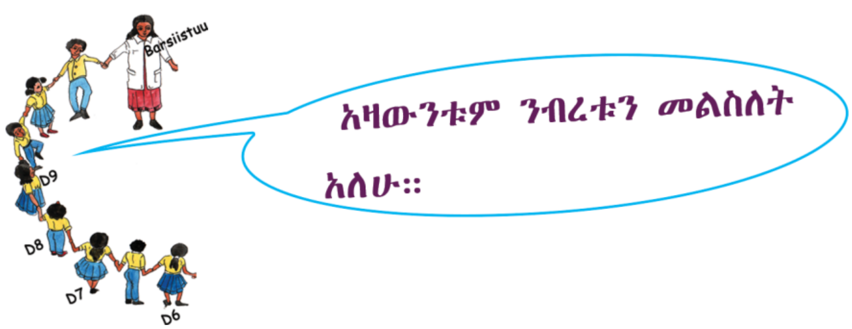
Barsiistuu
አዛውንቱም ንብረቱን መልስለት
አለሁ::
D9
D8
D7
D6

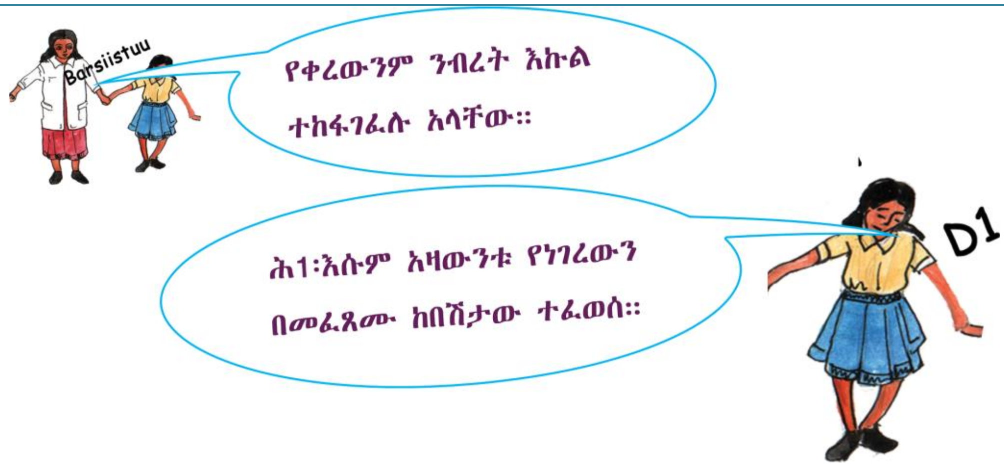

ተማሪዎቸ የህንን ጨዋታ በክፍል ፣ ከክፍል ውጭ በየበታቸሁ ደግሞ እንድለማመዱ አሳውቁ። በመቀጠልም ይህንን የሚመስል ጨዋታ ካለግንዛበአቸሁ መዕከል ባደረገ መልኩ እንዲያመነጩ ሁኔታሁን አመቻቹ።

በዚህ ጨዋታ ምን እንደተረዱ እና ምን እነደሚያደንቁ በመከታተል የጨዋታሁ ይዜት ግለጹ።

በተጨማሪም የተሰጠውን መልመጃ አሰሩ። እንዲሁም የተለያዩ ጥያቄዎችን በማዘጋጀት በቃል በመጠየቅ ወይም በመስራት የዝህን ጨዋታ ይዜት በቃል እንዲይዙአለመምዱ። የተለየ ጉድለት ካለ በድጋሜ በመለማመድ አስረዱ።

መልስ

መልመጃ ሁለት

1. ወንድምን መጉዳት በፈጣሪ ዘንድ የተጠላ ነው። እንድሁም ካለን ነገር ማካፈል አስፈላጊ መሆኑን ያሳያል።

2. ይህንን ጨዋታ ስትጫወቱ የተፈጠረባቸውን ስሜት ለመግለጽ ማውራት ይችላሉ።

ተከታታይ ምዘና

ተማሪዎች ጉደኛሁ አውራ ዶሮ በምል ርዕስ ስር የቀረበው ቀላል ጨዋታ በመቀጠልም እንደት ታሪኩን ሙሉ እንዲያደርጉ መረዳታቸውን በሚከተለሁ መልኩ አረጋግጡ:

- የግልና የቡድን ገለፃ
- ፖቲፎሊዮ
- የቃል ጥያቄ

1.4 የፎቶ ምልከታ

የተሰጠወ የክፍልጊዜ ---- 4

ቢያንስ ተማሪዎች ልጎናፀፉ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች:

- የቤት እና የዱር እንስሳት፣ አእዋፋት እና የዕፅዋት ፎቶዎችን በማየት ይለያሉ፤

የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- እረፍት ያለው ገለፃ
- የጥንድ፣ የቡድን እና የክፍሉ ተማሪዎች ውይይት
-
- ጥያቄ እና መልስ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች የትምህርትን ይዜትም ለማስተማር አስፈላጊ ነው።

- የመለማመጃ ክፍል ወይም እስቱዲዮ
- የተለያዩ ፎቶዎች
- ፖሰቴር
- ሞዴል

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የቤት እና የዱር እንስሳት፣ አእዋፋትና የዕፅዋት ፎቶዎችን በማየት ከአከባቢያቸሁ ጋር ግንዛቤ እንዲያገኙ፣ እንድለዩ፣ እንዲያነፃፅሩ፣ እንዲያስማሙ በማድረግ ርዕሱን ማስጀምር ይቻላል። ተማሪዎች በአከባቢያቸሁ የሚገኙ ፎቶዎችን በማመልከት በግልና በቡድን ውይይት ፎቶዎችን በመመልከት በግልና በቡድን ውይይት ያድርጉ። የተወያዩት ውጤት ተማሪዎች በከፍል ውስጥ እነያቀርቡ እና ሁኔታዎችን ካመቻቻችሁ በኋላ በአከባቢያቸሁ የሚገኙ ነገሮችን እነዲያደንቁ እና እንዲለዩ ያድርጉ።
- በትንንሽ ርዕስ የቀረቡ ድርግቶችን ተማሪዎች ቀድሞ የነበረው ውቅት

ለማወቅና ተማሪዎችን ለማነሳሳት ስለሚረዱ ፎቶግራፎችን ሳይመለከቱ በቡድን በቡድን ተወያይተው ሃሳባቸውን እንድገልጹ ካደረክ ተማሪዎችንን ለማነቃቃት ይረዳል።

- ከፎቶ ምለካታ ውስጥ የቤት ስራ እና የክፍል ስራ በመስጠት በተሰቦቻቸውን ጠይቀው ልክፍሉ እንዲያቀርቡ ማድረግ ትችላለህ።
- ያዩትን ትክክለኛ ግብረመልስ በመሰጠት ተማሪዎች በአከባቢያቸው ነገሮችን እንዲያደንቁ እና እንዲለዩ ማድረግ አለባችሁ።
- ተማሪዎች ቢያንስ መነናፀፍ የሚገባቸውን ብቃት በላይ በመስራት በምታስተምሩት ክፍል ውስጥ የሚኖሩ ከሆኔ ማበረታታት አለበት። ተረድቻለሁ ብለሁ መሻሻል እንዳያጡ መቀጠል እነዳለበትና በርትተሁ እንዲሰሩ ማበረታታት ይገባል።
- ተማሪዎች ቢያንስ በነናጸፍ የሚገባቸውን ብቃት በታቸ የሚሰሩ ከሆኔ በሚገባቸው መልክ እንደገና በማገዝ ልዩ ትኩረት በመስጠት መደገፍ አለባችሁ። ለዚህም እንዲረዳችሁ የእያንዳንዱን ተማሪ ውጤት መስግቦ መያዝ ወሳኝ ነው።
- ተማሪዎች የሰሩአችውን ስራዎችን አሰባስቡና አስቀምጡ። ከዚያም በሌላ ክፍለ ግዜ በተማሪዎችሁ ፊተ መሬት ላይ አንጥፋችሁ ተማሪዎች አይተው አሳብ እየሰጡ ፈጠራን እንዲያደንቁ ያበረታቱአቸሁ።

ተከታታይ ምዘና

- በግልና በቡድን መንፀባረቅ ምግለፅ
- በክፍል ውስጥ ልምምድ ማድርግ
- የቤት ስራ
- ቃለ መጠይቅ
- የሙከራ ፈተና

1.5 የተለያዩ ክስተቶች/ተግባራት

ለርዕሱ የተሰጠ ክፍለገዜ: ----7

ቢያንስ ተማሪዎች ልጎናፀፉ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች::

- የተለያዩ የስዕል ድርግቶችን ምልዕክት የለያሉ
- የተለያዩ የስዕል ድርግቶችን ያደንቃሉ.

የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- እረፍት ያለው ገለፃ
- የጥንድ፣ የቡድን እና የክፍሉ ተማሪዎች ውይይት
- ማሳየትና ማስረዳት
- ጥያቄ እና መልስ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች የትምህርትን ይዜትም ለማስተማር አስፈላጊ ነው።

- የመለማመጃ ክፍል ወይም እስቱዲዮ
- የተለያዩ ፎቶዎች
- ፖስቴር
- ሞዴል

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተለያዩ ተግባራትን የሚያሳዩ ፎቶዎች በመመልከት እንድረዱ፣ እንድለዩ፣ እንዲያስማሙ፣ እንድያደንቁ እና በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን እንዲገነዘቡ በማድረግ ይህንን ርዕስ እንድረዱ ማድረግ ይቻላል።
- ተማሪዎች በአከባቢያቸው የሚገኙትን ክስተቶች ከተመለከቱ በኋላ በቡድናቸሁ እነዲወያዩበት አድርጉ። በመቀጠል የደረሱበትን ለክፍል ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ካመቻቻችሁ በኋላ በአከባቢያቸሁ የሚገኙትን የተለያዩ ክስተቶች እንዲያደንቁ ያድርጉ።

- በንዑስ ርዕሶቹ ስር የቀረቡት ተጋባራት የተማሪዎችን የቀደሚ ክዕሎቶች እና ዕውቀቶች የሚያነሳሱ ስለሆኑ የተለያዩ ክስተቶችን ከመመልከታቸው በፊት በቡድን በመወያየት የደረሱበትን እንድገልጹ በማድረግ እንድታነሳሳቸው ለማድረግ የግዛችኋል።
- ለምልከታ ከቀረቡት ክስተቶቸ መካከል ጥቅቶቹሁን እንደ ክፍል ስራ እና የቤት ስራ በማቅረብ ወላጆቻቸውን እና አዛውንቶችን ጠይቀው በመምጣት ለክፍል ተማሪዎች እንድያቀርቡ ማድረግ ትችላላችሁ።
- ለተመለከቱት ክስቶች የሰጡትን ሀሳብ በመከታተል አስፈላጊ ግብረመልስ በመስጠት በአከባያቸው ያሉትን ክስተቶች እንዲያደንቁ ማድረግ ትችላላችሁ።
- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት በላይ የሚተገብሩ ተማዎች በክፍሉ ውስጥ ካሉ መበረታታት አለባቸው። እንዲሁም ያገኙት ውጤት ልመዘገብላቸው ይገባል። የሚያስፈልገውን ዕውቀት አግኝቻለሁ ብለው እንዳይዘናጉ ይበልጥ እንዲ ሰሩ መከታተል ይገባል።
- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት ላይ መድረስ የልቻሉ ተማዎች ደግሞ ልዩ እገዛ ተደርጎላቸሁ ለሎች ተማሪዎች ጋ መድረስ አለባቸሁ። አስፈላጊ ከሆኔ ተጨማሪ ትምህርት ተሰጥቶኣቸው የሚጠበቀውን ውጤት እንዲጎናጸፉ ማድረግ ተገቢ ነው።
  - እንዲሁም በዕረፍት ጊዜያችው ወላጆቻቸውን አቅማቸው በፈቀደ መጠን በበት ውስጥ ስራ በማገዝ ወላጆቻቸው የሚሰሩትን ስራዎች ማድነቅ ይገባቸዋል።
  - የአንዳንድ ተማሪዎችን ስራዎች አሰባስቡ። በሌላ ግዜ ወደ ክፍል ውስጥ በማምጣት ካስቀምጥክ በኋላ ተማሪዎቸ እንድመለከቱት በማድረግ የሌሎችን ስራ ማድነቅ እንድችሉ አድርጉ። ይህ ደግሞ ተማሪዎች እርስ በርስ እንድማማሩ፣ የሌሎችን ሰዎች ፈጠራ ማድነቅ እንድችሉ፣ እና ትምህርቱን እንዲወዱ በማድረግ የስራቸውን ውጤት እየወደዱ እንድሄዱ ያርጋቸዋል።

ተከታታይ ምዘና

- በግልና በቡድን መንፀባረቅ ምግለፅ
- በክፍል ውስጥ ልምምድ ማድርግ
- የቤት ስራ
- ቃለ መጠይቅ
- የሙከራ ፈተና
- ፈተና

ልምምድ 1

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች ንድፍን መንድፍና በዚህ ክፍል ስር ያሉትን ልምምዶች ከምን ምስምርች እንደተመሰረቱ እንድለዩ ማድረግ ነው።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች በልምምድ 1 ስር ያለውን ንድፍ በደብተራችው ላይ በመንደፍ እነዲያስመስሉ ይበረታቷቸው።
- ምን ምን መስመሮችነ በማገናኘት ማስመሰል እንደተቻለ በመንገር ተማሪዎች አንድ በእንድ በማስቀመጥ በቅደመተከተል እንዲያስቀምጡ አድርጉ።
- ተማሪዎች በምስሉ ላይ ያሉትን መስመሮች መለየታቸውን በመካከላቸው እየተመላለሳችሁ አረጋግጡ።
- በመጨረሻም በግላቸው የሰሩትን በቡድን ተወያይተው እነድተራረሙ አድርጉ።

የልምምድ 1 መልስ

1. የቤት ምስል ነው
2. ከስያፍ፣ ከቀጥታ እና ከአግድም ነው የተሰራው

ልምምድ 2

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎቸ በፓሮት ላይ ያሉትነ ቀለማት እንዲለዩ ማድረግ ነው።

የመምህራን ሚና

- በመጀመሪያ የልምምድ ለማድረግ የሚያግዙ ዕቃዎችን አስቀድመው እንድያዘጋጁ ንገሯቸው።
- በመቀጠል ተማሪዎች በንድፍ 2 ስር ያለውን ቅደም ተከተሉን በመጠበቅ ደብተራችው ላይ እንዲያዘጋጁ በማገዝ እንዲያዘጋጁ ያበረቷቸው።

- በፓሮቱ ላይ ያሉትን ቀለማት ተማሪዎቹ እርስበርስ በመነጋገር ተማሪዎች ተነስተሁ እንድናገሩ ያደርጓቸሁ።
- በእያንዳንዱ ቡድን ላይ በመዞር ተማሪዎች ፓሮቱ ላይ ያሉትን ቀለማት መለየታቸውን ማረጋገጥ አለባችሁ።
- በመጨረሻም በ ለ ምስል ስር ያለውን ምስል አስመስለሁ ካነሱ በኋላ በ ሀ ምስል ላይ የተቀባውን ምስል በማስመሰለ እንድቀቡ ያድርጉ።

ልምምድ 3

በዚህ ልምምድ ስር ተማሪዎች የቀረበውን ንድፍ አስመስለሁ እንዲነድፉ ያለማምዱቸሁ።

የመምህራን ሚና

ተማሪዎቹ በልምምድ 3 ስር ያለውን ንድፍ ደብተራቸው ላይ አስመስለሁ እንዲስሉ ያበረታቷቸሁ።

- ተማሪዎች የሌሎችን ንድፍ ከተመለከቱ በኋላ ማን በትክክል እንደ ነደፌ አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድናገሩ አድርጉ።
- አንድ በአንድ የተማሪዎችን ስራ እየተከታተላችሁ ሁሉም ተማሪዎች ንድፉን ማንሳት መቻላቸውን ያረጋግጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሩትን በየቡድናቸው ተወያይተውበት እንድተራረሙ እና በደንብ የሰሩትን እንድያደንቁ ያድርጉ።

ልምምድ 4

በዚህ ልምምድ ስር ተማሪዎች ይህንን ንድፍ አንድ በአንድ በመንደፍ እንድለማመዱ ያድርጉ።

የመምህራን ሚና

- **ተማሪዎች በመምህራን እገዛ እነዚህን ንድፎች አንድ በአንድ በደብተራቸው ላይ አስመስለሁ እንዲያነሱ መገዝ እና ማበረታታት።**
- **ተማሪዎች የሌሎችን ንድፍ ከተመለከቱ በኋላ ማን በትክክል እንደ ነደፌ አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድናገሩ አድርጉ።**
- **አንድ በአንድ የተማሪዎችን ስራ እየተከታተላችሁ ሁሉም ተማሪዎች ንድፉን ማንሳት መቻላቸውን ያረጋግጡ።**
- **በመጨረሻም በግላቸሁ የሰሩትን በቡድን እንዲወያዩበት፣እነዲተራረሙ እና በመደጋገም እንዲለማመዱ ያድርጉ።**

ምዕራፍ 2: የፈጠራ ችሎታ

ለዚህ ምዕራፊ የተመደበ ክፍለጊዜ --27

የሚጠበቁ ውጤቶች

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች:

- መስመሮችን በማገናኘት ማስመር እና ንድፍ መንደፍን የለያሉ።

የምዕራፉ ዋና ዋና ይዜቶች

2.1 የሙዚቃ ኖታዎች (7 ክፍለጊዜ)

2.2 ውዘዋዜ እና ነፃ እንቅስቃሴ (6 ክፍለጊዜ)

2.3 የተውኔት ጨዋታ (7 ክፍለጊዜ)

2.4 መስመሮችን አገናኝቶ ማሰመር እና መንደፍ (7ክፍለጊዜ)

I. የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ምልከታ
- የግል እና የቡድን ጨዋታ
- ማሳየትና ማስረዳት
- ጥያቂ እና መልስ
- በተግባር ማሳየት

II. የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የመለማመጃ ክፈሎች
- እርሳስ፣ ክራውን እና በአከባቢያቸው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎቸ
- የተለያዩ ስዕሎች

III. የመማር ማስተማሪያ ማነቃቅያ ዜዴዎች

- ተማሪዎቸ መሰመሮችን በማገናኘት ማስመር እና መንደፍ እነድችሉ በመንገር ይህንን ርዕስ ማሰጀመር ይቻላል።
- ተማሪዎቸ መስመሮችን በማገናኘት በማስመር እና በመንደፍ የተለያዩ ቅርፆችን እንዲያስመስሉ ያድርጉ። ከዚያም የልምምዳቸውን ውጤት ልክፍል ተማሪዎች እነዲያቀርቡ ያድርጉ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች መስመሮችን በማገናኘት ማስመር እና መንደፍን እንድረዱ፣ እንድለዩ፣ እንዲያስማሙ፣ እንድያደንቁ እና በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን እንዲገነዘቡ በማድረግ ይህንን ርዕስ እንድረዱ ማድረግ ይቻላል። ተማሪዎች በአከባቢያቸው የሚገኙትን ነገሮች መስመሮችን በመጠቀም ንድፍ እንድነድፉ ካደረጋችሁ በኋላ በግልና በቡድን እንድወያዩበት አድርጉ። ከዚያም የውይይታቸውን ውጤት ለክፍሉ ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ካደረጋችሁ በኋላ ንድፉን እንዲያደንቁ እና እንድለዩ አድርጉ።
- መስመርችን ማገናኘትን የሚያሳይ ከተማሪ መጽሐፍ ምስል 2.1 ስር የተቀመጠውን ተግበር ከማስጀመራችሁ በፊት መስመር መስራትን መለማመድ የሚያስችላቸውን ልምምዶች አስቀድማችሁ ብታሰሩ የመረጣል። ይህም ተግባሩን በቀላሉ እንዲሰሩ ስለሚያግዛቸው ነው።
- ስዕልን በመስመር ብቻ መስራት እንደሚቻል ለማሳየት እንደምሳሌ ከተሰጡት ተግባራት የተወሰኑትን የክፍል እና የቤት ስራ በመስጠት እበታቸው ሰርተው በመምጣት በክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ማድረግ ትችላላችሁ።
- በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን በመጠቀም ለሰሩት ስራዎች ግብረመልስ በመስጠት በአከባያቸው በሚገኙ ነገሮች መለማመድ እና ማደነቅ እንድችሉ ያድርጓቸው።
- ቢያንስ መኀናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት በላይ የሚተገብሩ ተማዎች በክፍሉ ውስጥ ካሉ መበረታታት አለባቸው። እንዲሁም ያገኙት ውጤት ልመዘገብላቸው ይገባል። የሚያስፈልገውን ዕውቀት አግኝቻለሁ ብለው እንዳይዘናጉ ይበልጥ እንዲ ሰሩ መከታተል ይገባል።
- ቢያንስ መኀናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት ላይ መድረስ የልቻሉ ተማዎች ደግሞ ልዩ እገዛ ተደርጎላቸሁ ለሎች ተማሪዎች ጋ መድረስ አለባቸሁ። አስፈላጊ ከሆኔ ተጨማሪ ትምህርት ተሰጥቶአቸው የሚጠበቀውን ውጤት እንዲኀናጸፉ ማድረግ ተገቢ ነው።
- የአንዳንድ ተማሪዎችን ስራዎች አሰባስቡ። በሌላ ግዜ ወደ ክፍል ውስጥ በማምጣት ካስቀምጥክ በኋላ ተማሪዎቸ እንድመለከቱት በማድረግ የሌሎችን ስራ ማድነቅ እንድችሉ አድርጉ። ይህ ደግሞ ተማሪዎች እርስ በርስ እንድማማሩ፣ የሌሎችን ሶዎች ፈጠራ ማድነቅ እንድችሉ፣ እና ትምህርቱን እንዲወዱ በማድረግ የስራቸውን ውጤት እየወደዱ እንድሄዱ ያርጋቸዋል።

2.1 የሙዚቃ ኖታዎችን የመጻፍ፣ የማንበብና የመጫወት ፈጠራ ችሎታ

ለዚህ ርዕስ የተመደበ ክፍለጊዜ……… 7

ቢያንስ ተማሪዎቹ መጎናፀፍ የለባቸው የመማር ብቃት

ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ:

- ሙሉ ኖታ፣ ግማሽ ኖታ እና ዕረፍትን በማንበብ ያሳያሉ።

መግቢያ

ኖታ ምትንና ዜማነ ለመጻፍ የሚያገለግል ሞሆኑን ባለፈው ምዕራፍ ውስጥ አይተናል። በዚህ ምዕራፍ ውስጥም ከዚያ ጋር በማያያዝ ተማሪዎች የሙሉ ኖታ፣ የግማሽ እና የዕረፍትን ቅርፅ በመንደፍ ማሳየትና እጃቸውን በማጨብጨብ ታ… በማለት እስከ ተሰጣቸው ግዜ እና ዋጋ ይጫወታሉ።

ጭብጥ

- ☞ የኖታዎችን ልምምድ ማንበብ
- ☞ ውዝዋዜ እና የነጻ ጨዋታ

የመማር ማስተማር ዜዴ

- ☞ **ማሳየትና ማስረዳት**
- ☞ **በግልና በቡድን ማለማመድ**

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ፍላሽ ካርድ
- ከበሮ
- አነስተኛ ኪ ቦርድ/ ፒያኖ/ ግታር እና የመሳሰሉተ
- የተለያዩ የሙዚቃ መሳሪያዎች/ ክራር / መስንቆ
- ከበላ
- ማራካሽ/ጽናጽል

ተከታታይ ምዘና

የተማሪዎችን መማር በየጊዜ በመከታተል በየቀኑ የሚተይባቸውን ለውጥ በማየት ግብረመልስ በመስጠት የተሻለ ያመጡትን ውጤት እየመዘገቡ መሄድ። የተለየ ተሰጥዖ

ለላቸውን ተማሪዎች ተጨማሪ ተግባር በመስጠት እና ለተቀሩት ደግሞ ተጨማሪ ግዜ በመስጠት መደገፍ አነባችሁ።

የመምህራን ሚና

1. በተግባር 1 እና 2 ስር የቀረቡትን በቅደም ተከተላቸው በተለያየ ክፍለግዜ አስተማሩአቸሁ/አሰሩአቸሁ።
2. ቀጥሎ ስላሉት ኖታዎች ንባብ የማሰየትና ማስረዳትን ዜዴ በመከተል በጨዋታ መልክ በማንበብ በቡድን እንድመለከቱ በቂ ግዜ ስጧቸሁ።

ተግባር 1 ተማሪዎች እንደሰሩት የተሰጣቸሁ:

1. ግማሽ ኖታን ማን መጻፍ ይችላል?
2. ግማሽ ኖታ ስንት የምት ዋጋ አለሁ? በማለት ጠይቁና አሳትፉአቸሁ።

ተግባር 2

1. ግማሽ ዕረፍት ማን መጻፍ ይችላል?
2. ግማሽ ዕረፍት ስንት የምት ዋጋ አለሁ?
3. ልዩነታቸሁ ስንት ነው? በማለት ጠይቁና አሳትፉአቸሁ።

ልምምድ

ከዚህ በታች የተዘረዘሩት ግማሽ ኖታ እና ግማሽ ዕረፍት ታ   በማለት እጃቸውን ወይም ጠረጴዛቸውን ቀስ ብለሁ በመምታት ተጫወቱ እያላችሁ መጀመርያ እራሳችሁ ሰርታችሁ ካሳያችሁ በኋላ ተማሪዎችን አሳትፉአቸሁ።

1. 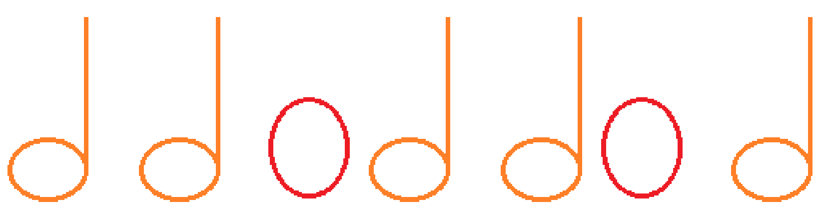

2. 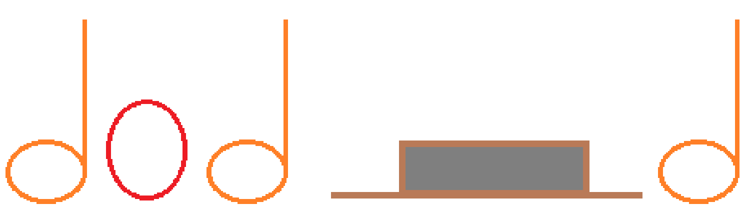

3. 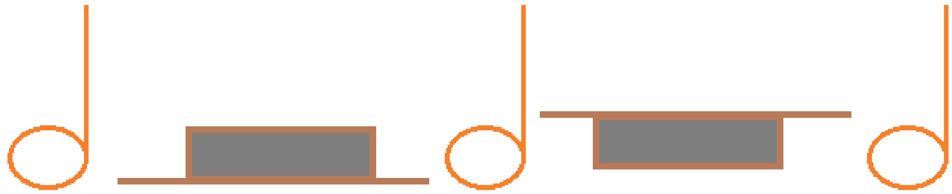

4. 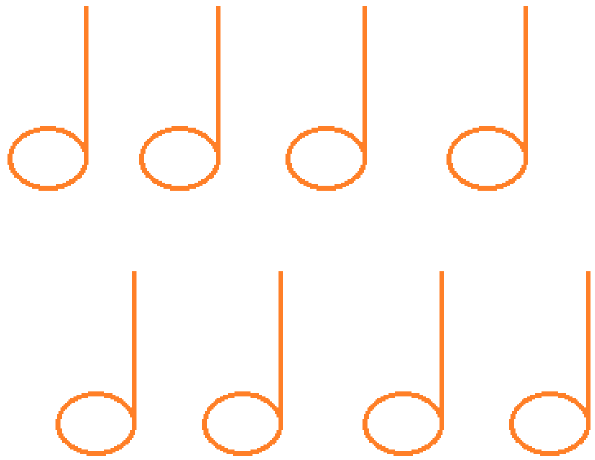

5. 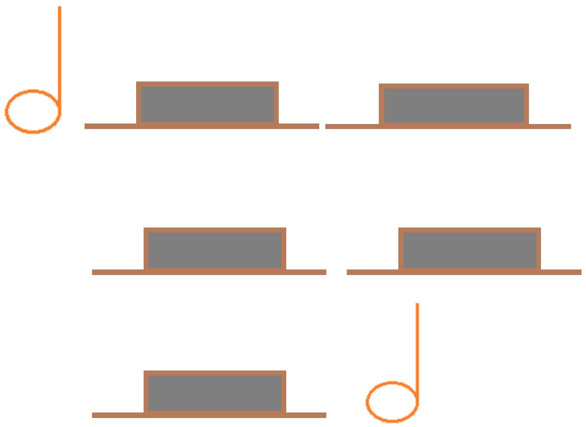

2.2 ውዝዋዜ እና ነጻ እንቅስቃሴ

ለዚህ ርዕስ የተመደበ ክፍለጊዜ……… 6

ቢያንስ ተማሪዎቹ መጎናፀፍ የለባቸው የመማር ብቃት

ከዚህ ትምህርት በኋላ ተማሪዎቹ::

- በአከባቢያችሁ የሚገኙትን በህላዊ ሙዚቃዎችን ይዘረዝራሉ
- የአከባቢያቸሁን የተለያዩ መዝሙሮች ይዘምራሉ
- የአከባቢያቸሁን ውዝዋዜ ይጫወታሉ

ጭብጥ

ውዝዋዜ እና ነጻ ጨዋታ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

ከበሮ ፣የቪድዮ ማጫወቻ፣ አነስተኛ ኪ ቦርድ፣ ካባላ እና የመሳሰሉት ናቸው።

የመማር ማስተማር ዜዴዎቹ

- ማሳየትና ማስረዳት
- በቂ ግዜ በመስጠት በግና በቡድን ማለማመድ

ተከታታይ ምዘና

የሚፈጽሙትን ተግባር በመመልከት አስፈላጊ የሆኑ እገዛ አያደረግን የተገኘውን መሻሻል በመመዝገብ ተማሪዎች የሉበትን ደረጃ በመመልከት መገዝ ይሆናል።

የመምህራን ሚና

1· የግንዛቤ ጥያቄዎችን ለመጠየቅ ከዚህ በታች የተቀመጡትን ጥያቄዎች በመጠየቅ ማሳተፍ እና ካሉት የውዝዋዜ ዓይነቶች ታዋቂ የሆኑትን በመንገር እንደት እንድሚወዛወዙ ማሳየት።

የግንዛቤ ጥያቄ

1. ሰዎች ሲወዛወዙ አይታችሁ ታውቃላችሁ? እንደት ነው የሚወዛወዙት?

የተለያዩ የውዝዋዜ ዓይነቶች አሉ። ከነዚህም መካከል ጥቅቶቸሁ:

- ሻጎዬ
- ትሪ
- ጌሎ

- ራጋዳ እና የመሳሰሉትን በተግባር ያሰዩአቸሁ።

ተግባር

የመምህራን ሚና

1. ቀጥሎ የቀረበውን ተግባር እንደ የቤት ስራ ወላጆቻችሁን ጠይቃችሁ ሰርታችሁ በመምጣት ለቡድናቸሁ ለብቻ እንዲያቀርቡ ግዜ ወስደሁ በመለማመድ በሚቀጥለሁ ክፍለግዜ ለክፍል ተማሪዎች እንዲያቀርቡ አድርጉ።

እንደ የቤት ስራ የተሰጣቸውን ተግባር በአከባቢያችሁ ከሚታውቁት የውዝዋዜ ዓይነቶች አንዱን በመምረጥ በቡድን በመሆን እየተለማመዳችሁ በየተራ ለክፍል ተማሪዎች አቅርቡ።

2.3· የተውኔት ጨዋታ

ለርዕሱ የተመደበ ክፍለግዜ …… 7

የይዘቱ ዋና ዋና ነጥቦች

- ፈጠራ
- የተውኔት ፈጠራ እስክርፕት
- የተውኔት እስከርፕት ፈጠራ ምንጭ

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ፈጠራ የሚለማመዱበት ክፍል
- ወረቀት
- እርሳስ

የመምህራን ሚና

የፈጠራ ችሎታ ምን እንደሆኔ ለሕፃናት ግለፁ። አንዳንድ የፈጠራ ችሎታዎችን እንደምሳሌ በመውሰድ ለሕፃናት አስረዱ።በተለይ የትውኔት ፈጠራ ችሎታ የሆኑትን በክፍል ውስጥ አንብቡላቸሁ።

አእምሮ የተለያዩ ሀሳቦችን ማፍለቅ እንደሚችል የሚያሳይ ስዕል

የፈጠራ ችሎታ ማለት አንድ ሰው አዕምሮውን በመጠቀም አድስ ሀሳብ መፍጠር እንደሚችል አስረዳ።

ቀጥሎ የቀረበሁ ስዕል አንድ ነገር የሚፈጥር ሰው ልዩ ትኩረት እና ሀሳብ መለዋወጥ እነደሚያሰፈልግ ለተማሪዎች ንገራቸሁ።

የተውኔት ጨዋታን በመፍጠር ላይ ያሉ ተማሪዎችን የሚያሳይ ምስል

የተውኔት ጨዋታ እንዴት መፍጠር እንደሚቻል አስረዱ። ለምሳሌ: በመጽሐፉ ላይ በልምምድ መልክ ታዘው የተለያዩ የተውኔቶች ላይ በመመስረት መፍጠር ይቻላል። ስለዚህ ጨዋታን የመፍጠር ዘዴ ከዚህ በታቸ ተዘርዝረው በቀረቡላችሁ መሰረት ለተማሪዎች ምሳሌ በማቅረብ የፈለጋችሁን በመምረጥ የራሳቸውን እንድያዘጋጁ እርዷቸው።

1ኛ የተውኔት ጨዋታን በመፍጠር መጫወት ይቻላል

ተማሪዎች በምዕራፉ መጀመሪያ ጨዋታ ላይ ወይም በአንደኛ ክፍል የተማሩትን ምሳሌ በማድረግ እንድዕፉ ንገራቸው።

2ኛ: አንድ ሕፃን ጠዋት ከእንቅልፍ ተነስቶ እስከ ማታ በሚሰራችው ነገሮች ላይ በመመስረት የተውኔት ጨዋታን መፍጠር።

ሕፃናት ጠዋት ለእንቅልፋቸው ተነስተው ማታ እስከሚተኙ ድረስ ምንምን ማድረግ እንዳለባቸው እንድጸፉ እርዳቸው።

3ኛ: ስለ ክፍላቸው ተማሪዎቸ ለምሳሌ ስም ፣ ቁመት፣ መልክ፣ የመጡበት ቀበሌ ላይ የተውኔት ጨዋታ በቀላሉ በመቀየር ማሳዬት ይቻላል። ስለዚህ በለይ በቀረቡ መግለጫ ላይ በመመስረት ቀላል የተውኔት ጨዋታ እንዲያሰዩ እርዱአቸው።

ከዚህም በኋላ እራሳቸህ ከሚፈሊጉት ዓይነት የታሪክ ተውኔት ጽሑፍ ጽፈው ልምምድ እንድያደርጉ አድርግ።

የእስክርፕት ልምምድ የሚያሰይ ስዕል

ተከታታይ ምዘና

- ቃለመጠይቅ
- የግንና የቡድን መግለጫ
- ፖርትፎሊዮ
- የትያትር ፈጠራ ጽሑፍ

የፈጠራ ጽሑፋቸውን መጀመሪያ በግል ተመልክተህ ገምግም። በግል በሰሩት ላይ ይመካሩ። ከዚያም ግብረመልሰ በመስጠት ተማሪዎች በደንበ እንድረዱ አድርግ። በትክክል በጻፍ ካልቻሉ በማገዝ እንድረዱ አድርጋቸው። በመጨረሻም መልመጃዎቹን አሰራቸሁ።

የመልመጃ 1 መልሶች

1. የፈጠራ ችሎታ ማለት አከባቢያቸውን በማጥናት አድስ ሀሳብ መፍጠር ማለት ነው።

የመልመጃ 2 መልሶች

ከመምህሩ ገለፃ፣ በግለ ከሚሰሩ ስራዎች እና ከሚሰጣቸው ግብረመልስ የፈጠራን ምንንትና ሀሳብ ፈጥረው የመጻፍ ችሎታን እንደሚጎናፀፉ ተስፋ እናደርጋለን።

2.4 መስመሮችን አገናኝቶ ንድፍ መስራት

የተሰጠ ክፍለግዜ : ---- 9

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- መስመሮችን በማስመር እጃቸውን ያፍታታሉ፤
- መስመሮችን በማስመር ይለማመዳሉ፤
- መስመሮችን በማቀናጀት ንድፍ ይፈጥራሉ።

I. የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- ገለፃ
- የጥንድ የቡድንና ይክፍል ተማሪዎች ውይይት
- ጥያቄ እና መልስ

II. የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

ለዚህ ትምህርት የሚያስፈልጉ መርጃ መሳሪያዎች ;

- የመለማመጃ ክፍል/እስቱድዮ
- የተለያዩ ምስሎች
- እርሳስ፣ ክራዎን እና በአከባቢው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች

III. ተከታታይ ምዘና

- የግልና የቡድን ነፀብራቅ
- የግልና የቡድን ልምምድ
- የቤት ስራ
- ቃለመጠይቅ
- ሙከራ
- ፈተና

ልምምድ 1 በምሳሌ 1-2 ስራ ያለውን ንድፍ በመስራት ተለማመዱ

መምህር በተማሪ መጽሐፍ ንድፍ 1 እና 2 ስር ያሉት በተለያዩ መስመሮች የሚሰሩትን ንድፈሮች የሚያመለክት ነው። ተማሪዎችም በምሳሌው ላይ ያለውን በመመልከት የሚነድፉት ከሆኔ የንድፍን ችሎታ በአጭር ግዜ ውስጥ የሚያዳብሩ ስሆን በመጽሐፉ ላይ ባለሁ መመርያ መሰረት አለማምዳቸው።

> በዚህ ልምምድ ስር ተማሪዎች በ 1-3 ስር የተሰጠውን በመንደፍ እንድለማመዱ ያድርጉ።

የመምህራን ሚና

- በተማሪ መጽሐፍ ውስጥ እንደ ምሳሌ የተሰጠውን ንድፍ ተምልክቱ
- በ 1-3 ላይ በተሰጠው ምሳሌ መሰረት በደብተራቸው ላይ በመንደፍ እንድልማዱ ያድርጉ
- በ 1-3 ላይ የተሰጠውን እንደ ምሳሌ የተነደፈውን መሰረት በማድርግ ተማሪዎች ደጋግመው እንድለማመዱ እርዷቸው።
- ሁሉም ተማሪዎች እኩል እየተሳተፉ እንዳሉ ለማረጋገጥ ተማሪዎችን ይከታተሏቸሁ።

ልምምድ 2 ንድፍ መንድፍ

> በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች በልምምድ 2 ስር ያለውን ንድፍ እንድነድፉ ማድረግ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች በቀረበላቸሁ ንድፍ መሰረት በልምምድ 2 ስር ያለውን በደብተራችው ለይ አስለምደው በመንድፈ ስለማመዱ በድንብ መስራት እንድችሉ በማገዝ ያበረታቷቸው።
- ንድፎቹን አስመስለሁ መንደፍ መቻላቸውን በመመልከት ማን በትክክል እንደሰራ ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሀ እንድናገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች አስመስለሁ መንደፍ መቻላቸውን አረጋግጡ።

- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ልምምድ 3 የአውሮፒላንን ንድፍ በመስመር ብቻ መንደፍ

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የአውሮፒላንን ንድፍ እንድነድፉ ያለማምዷቸሁ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ የአውሮፕላንን ንድፍ በልምምድ 3 ስር ያሉትን በመጨረሻ ላይ ትስተካክሎ የተቀመጠውን በማስመሰል እንዲያስመስሉ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች በማስመሰል መንደፍ መቻላቸውን ያረጋገጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ልምምድ 4 የዓሳን ንድፍ በመስመር ብቻ መንደፍ

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የዓሳን ንድፍ እንድነድፉ ያለማምዷቸሁ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ የዓሳን ንድፍ በልምምድ 4 ስር ያሉትን በመጨረሻ ላይ ትስተካክሎ የተቀመጠውን በማስመሰል እንዲያስመስሉ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች በማስመሰል መንደፍ መቻላቸውን ያረጋገጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ልምምድ 5 የመክናን ንድፍ በመስመር ብቻ መንድፍ

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የመክናን ንድፍ እንድነድፉ ያለማምዷችሁ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ የመክናን ንድፍ በልምምድ 5 ስር ያሉትን በመጨረሻ ላይ ተስተካክሎ የተቀመጠውን በማስመሰል እንዲያስመስሉ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች በማስመሰል መንደፍ መቻላቸውን ያረጋገጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ተጨማር ልምምድ

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የተለያዩ ቅርጾችን በልምምድ 6 ስር ያለውን እንድለማመዱ ያድርጓችሁ።

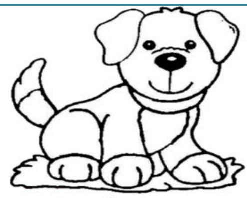
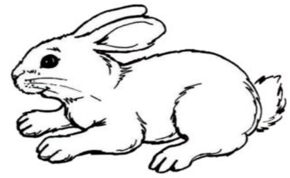
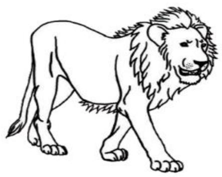
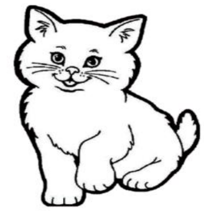
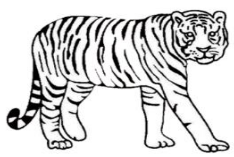

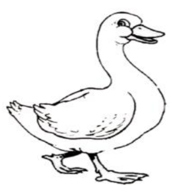

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ የተለያዩ ንድፎችን በልምምድ 6 ስር ያሉትን በመጨረሻ ላይ ተስተካክሎ የተቀመጠውን በማስመሰል እንዲያስመስሉ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል እንደሰረ ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች በማስመሰል መንደፍ መቻላቸውን ያረጋግጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ልምምድ 7 ቅርፅን በመስመር ብቻ መንደፍ

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የመክናን ንድፍ እንድነድፉ ያለማምዱቸሁ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ የተለያዩ ንድፎችን በልምምድ 6 ስር ያሉትን በመጨረሻ ላይ ተስተካክሎ የተቀመጠውን በማስመሰል እንዲያስመስሉ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎች እነዚህን ንድፎች በማስመሰል መንደፍ መቻላቸውን ያረጋገጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

ምዕራፍ 3: የታሪክ እና የባህል ተጨባጭ ሁኔታ

ለዚህ ምዕራፈ የተመደበ ክፍለጊዜ --20

የሚጠበቁ ውጤቶች

በአከባቢያቸው የሚገኙ ቀለማትን ይገነዘባሉ።

ከዚህ ምዕራፍ ትምህርት በኋላ ተማሪዎች:

I. የምዕራፉ ዋና ዋና ይዜቶች

3.1 የባህል ሙዚቃ እና ውዝዋዜ (8 ክፍለግዜ)

3.2 ታዋቂ ተረቶች (5 ክፍለ ጊዜ)

3.3 ባህልን የሚገልጽ ቀለም(7 ክፍለ ጊዜ)

3.1 ባህላዊ ድራማ (8 ክፍለ ጊዜ)

IV.የመማር ማስተማር ዘዴ

- የቃል ጥያቄ
- ምልከታ
- ገለፃ
- የጥንድ የቡድንና ይክፍል ተማሪዎች ውይይት
- ጥያቄ እና መልስ
- በተግባር ሰርቶ ማሳየት

V. የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

ለዚህ ትምህርት የሚያስፈልጉ መርጃ መሳሪያዎች ;

- የመለማመጃ ክፍል/እስቱድዮ
- የተለያዩ ምስሎች
- እርሳስ፣ ክራዎን እና በአከባቢው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች

VI.ተከታታይ ምዘና

- የግልና የቡድን ነፀብራቅ
- የግልና የቡድን ልምምድ
- የቤት ስራ
- ቃለመጠይቅ

- ሙከራ
- ፈተና

IV.የመማር ማስተማሪያ ማነቃቅያ ዜዴዎች

- ተማሪዎቸ በህልን የሚገልጹ ቀለማት ምን እንደ ሆኑ በመንገር ይህንን ርዕስ ማሰጀመር ይቻላል።
- ተማሪዎች የተለያዩ ባህልን የሚገልጹ ቀለማትን እንድለዩ እድርጉ
- የልምምዳቸውን ውጤት ለክፍል ተማሪዎች እንድያቀርቡ አድርጉ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የተለያዩ ቀለማትን፣ እንድለዩ፣ እንዲያስማሙ፣ እንድያደንቁ እና በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን እንዲገነዘቡ በማድረግ ይህንን ርዕስ እንድረዱ ማድረግ ይቻላል። ተማሪዎች በአከባቢያቸው የሚገኙትን ነገሮች ቀለማትን በመጠቀም እንድቀቡ ካደረክ በኋላ በግልና በቡድን እንድወያዩበት አድርጉ። ከዚያም የውይይታቸውን ውጤት ለክፍሉ ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ካደረጋችሁ በኋላ የቀቡትን ቀለም እንዲያደንቁ እና እንድለዩ አድርጉ።
- ምስልን ቀለም መቀባትን የሚያሳይ ከተማሪ መጽሐፍ ምስል 3.1 ስር የተቀመጠውን በህላው ቀለማት ምንድን ናቸው የሚለውን ከማስጀመራችሁ በፊት በባህላው ቀለማት ላይ ያላችውን ግንዛቤ ማውቅ እንድትችሉ መጀመሪያ ምልከታ እንዲያደርጉ ብታደርጋቸው የመረጣል። ይህም ተማሪዎች በመነቃቃት ተግባሩን በቀላሉ እንዲሰሩ ያግዛቸዋል።
- በዚህ ርዕስ ስር የቀረበውን ተግባር እንደምሳሌ ከተሰጡት ተግባራት የተወሰኑትን የክፍል እና የቤት ስራ በመስጠት እበታቸው ሰርተው በመምጣት በክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ማድረግ ትችላላችሁ።
- ባህላው ቀለማትን በመጠቀም በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን ለሰሩት ስራዎች ግብረመልስ በመስጠት በአከባያቸው በሚገኙ ነገሮች መለማመድ እና ማደነቅ እንድችሉ ያድርጓቸው።
- ቢያንስ መጎናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት በላይ የሚተገብሩ ተማዎች በክፍሉ ውስጥ ካሉ መበረታታት አለባቸው። እንዲሁም ያገኙት ውጤት ልመዘገብላቸው ይገባል። የሚያስፈልገውን ዕውቀት አግኝቻለሁ ብለው እንዳይዘናጉ ይበልጥ እንዲ ሰሩ መከታተል ይገባል።

- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት ላይ መድረስ የልቻሉ ተማዎች ደግሞ ልዩ እገዛ ተደርጎላቸሁ ለሎች ተማሪዎች ጋ መድረስ አለባቸሁ። አስፈላጊ ከሆኔ ተጨማሪ ትምህርት ተሰጥቶኣቸው የሚጠበቀውን ውጤት እንዲጎናጸፉ ማድረግ ተገቢ ነው።
- የአንዳንድ ተማሪዎችን ስራዎች አሰባስቡ። በሌላ ግዜ ወደ ክፍል ውስጥ በማምጣት ካስቀምጥክ በኋላ ተማሪዎቸ እንድመለከቱት በማድረግ የሌሎችን ስራ ማድነቅ እንድችሉ አድርጉ። ይህ ደግሞ ተማሪዎች እርስ በርስ እንድማማሩ፣ የሌሎችን ሶዎች ፈጠራ ማድነቅ እንድችሉ፣ እና ትምህርቱን እንዲወዱ በማድረግ የስራቸውን ውጤት እየወደዱ እንድሄዱ ያርጋቸዋል።

3.1 የባህል ሙዚቃ እና ውዝዋዜ

ለዚህ ርዕስ የተሰጠ ክፍልግዜ: ---- 8

ቢያንስ ተማሪዎቹ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ☞ በአከባቢያቸው ከሚታወቁት ሙዚቃ እና ባህላዊ ውዝዋዜን የሚያውቁትን ይዘረዝራሉ።
- ☞ የአከባቢያቸውን ባህላዊ መዝሙሮች ከዘረዝሩ በኋላ ይለማመዱታል።
- ☞ ባህላቸውን ይወዱታል።

መግቢያ

ባህላዊ ሙዚቃ እና ውዝዋዜ በሁሉም ማህበረሰብ ውስጥ ይንጸባረቃል።ይህም በበሃላት ግዜ፣ በደስታ ግዜ፣ የተለያዩ ስንስርዓቶች ስፈጸሙ ወዘተ ይቀርባል። ለዚህም ሕፃናት በደረጃቸሁ እርስ በርስ በመማማር እንድሂዱ ትንንሽ ይዜቶች እንድ ምሳሌ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ተጠቅሰዋል።

ጭብጥ

- ☞ ሙዚቃ እና ባህላዊ ውዝዋዜ

የመማር ማስተማር ዘዴ

ቀድሞ በማቀናጀት ማለማመድ እና ተከታትለሁ ማገዝ

የትምህርት መርጃ መሳርያዎች

- ☞ ከበሮ ሙዚቃ አጫዋች (ተፕ ፣ ሞባይል፣ ሲዲ፣ ፊላሽ.....)
- ☞ ኪ ቦርድ /ፒያኖ/ ግታር/ ወዘተ
- ☞ የተለያዩ የሙዚቃ መሳርያዎች/ክራር/መሲንቆ
- ☞ ካባላ
- ☞ ማራካሽሐ/ጸናጽል

ተከታታይ ምዘና

የተከታታይ ምዘናን ሂደት በመከተል በየቀኑ የሚያሳዩትን ለውጦች በማሳዬት ግብረመልስ በመስጠት የተሻለ ነጥብ በመመዝገብ እንድሁም ተማሪዎችን በመለየት አስፈላጊ በሆኑ ጉዳዮች ለይ በፕሮግራም ማገዝ።

የመምህራን ሚና

ለግንዛቤ የተቀመጡትን ጥያቄዎቸ እንደመነሻ በመጠየቅ በቂ ግዜ በመስጠት የሚቃውቁትን ከተናገሩ በኋላ ቀጥሎ የቀረቡትን መዝሙሮች በአከባቢያቸው በሚዘመርበት አገባብ በመለማመድ ለክፍሉ ተማሪዎች እንድያቀርቡ ማድረግ።

ማሳሰቢያ: በአንድ አና ሁለት ክፍል ግዜ ውስጥ ላያልቅ ስለሚችል በቂ ግዜ ልሰጣቸሁ ይገባል።

ቀጥሎ የቀረቡትን የጋንዛቤ ጥያቄዎች አስቀድማችሁ ጠይቁ።

1. በዓመት በሃል ወቅት ምንምን ዘፌኖችን ሰምታችሁ ታውቃላችሁ?

2. በቡድን በመሆን የሚታስታውሱትን ሶስት ዘፌኖች በጋራ ከተለማመዳችሁ በኋላ ለክፍል ተማሪዎች በመዘመር አቅርቡ።

ቀጥሎ በበሃላት ቀናት የሚዘፈኑ ዘፈኖች ግጥም እንደ ምሳሌ በጽሑፍ ቀርቦላችኋል። ግጥሙን እያነበባችሁ እያሸበሸባችሁ ለክፍል ተማሩዎች አቅርቡ።

የአድስ ዓመት ዘፌን

አውራጅ **ተቀባይ**

እዮኮ ዳራር ....እዮኮ ዳራር 2x

1. በብሳ ጉብኔ...እዮኮ ዳራር

ባራ እፋ ጎዲ ዳራር.. እዮኮ ዳራር

ቢያ ናጋ ጎዲ ዳራር.. እዮኮ ዳራር

መሺጋገሪያ.......

2. ብራ ሞቲ አያና ... እዮኮ ዳራር

ብራ ማልቱ ዋላላ ዳራር.. እዮኮ ዳራር

ብራ ማልቱ ጫላ ዳራር..... እዮኮ ዳራር መሺጋገሪያ......

3. እብሳን እፌ ዳራር... እዮኮ ዳራር

በራን ባርኤ ዳራር... እዮኮ ዳራር

አባቦን ዳራሬ ዳራር.. እዮኮ ዳራር

መሺጋገሪያ.....

4. ባሪ እንዳርባ ዳራር.. እዮኮ ዳራር

ኦፍ እንቱሊን ዳራር ... እዮኮ ዳራር

ጉዳን ዋቃ ዳራር ...እዮኮ ዳራር

መሸጋገሪያ.......

ስለከብቶች የሚዘመር መዝሙር

ለከብቶች የሚዘፌን ዘፌን ከኦሮሞ ሕዝብ አፈታሪክ ውስጥ አንዱ ነው።ስለዚህ ተማሪዎችም ወላጆቻቸውን በመጠየቅ በአከባቢያቸሁ በሚዘመርበት አግባብ እንዲዘምሩ አድርጉ።

ምን ይሻላል ምን ይሻለል
ከብት ይሻላል ክብት ይሻላል
እውነት ነው ከብት ይሻላል
ከብቶች አሉ አባባ
አሉ ወጣት ጎሮምሳ
እውነትም ከብት ይሻላል
ብቀቡ አሳማሪ
ብጠጡ አርኪ
ከብቶች ያሉበት ቄ
አከባቢው ለምለም ነው
ኑሮ አጓጊ ነው
እንግዳ ክቡር ነው
እውነትም ከብት ይሻላል
በክፉም ቀን ከብት
ከብትን ካጡ ይታያል ጉድለት።

3.2. ታዋቂ ተረቶች

ለዚህ ርዕስ የተመደበ ክፍለግዜ ……5

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ታዋቂ ተረቶችን በተውኔት ጨዋታ ይረዳሉ።
- የጂላ ጉብሳ ስነስርዓትን በድራማ መልክ ያሳያሉ

ጭብጥ

- ተረት/ ታዋቂ ትረካዎች
- አኮማኖዬ በትያትር መልክ

የትምህርት መርጃ መሳርያዎች

- የመለማመጃ ክፍል
- የተለያዩ ባህላዊ አልባሳት እና ውቤት
- ስዕል/ከታሪኩ ጋር የተያያዙ ፎቶዎቸ

የመምህራን ሚና

መምህር በመጀመርያ ስለ አኮማኖየ የሚያውቁት ነገር ካለጠይቋቸሁ። ተረቱን በትረካ መልክ ከቀረቡ በኋላ በትያትር መልክ ማቅረብ እንደሚቻል ንገሯቸሁ። ከዚያም በተማሪ መጽሐፍ ላይ ሰለ አኮማኖዬ የቀረበውን አጭር ታርክ እንድያነቡ ለሕጻናት ንገሯቸሁ። እናንተም ተማሪዎቹ በደንብ እንድረዱት በትያትር መልክ የቀረበውን ተረት በትክክል አንብቡላቸሁ።

አኮማኖዬ

በቀድሞ ዘመን "አኮማኖዬ" የሚትባል ንግስት ነበረች ይባላል። ንግስትነቷን በመጠቀም ብዙ የሚገራርሙ ነገሮችን ትሰራ ነበር።አኮማኖዬ በንግስናዋ ዘመን የሚከተሉትን ውሳነዎች በምታስተዳድራቸው ሕዝብ ላይ በቅደም ተከተል አስተላልፋለች።

ውሳኔዎቿንም አጫጭር ሰዎች ብሊዎች ስለሆኑ ትዕዛዘን ስራ ላይ ስለማያውሉ እና

ስለሚቃወሙኝ ከምድረገጽ አጥፉልኝ በማለት ጀመረች።

ከዚህም የተነሳ ሕዝቡ አጫጭር ሰዎችን ፍለጋ ሄዱ።

አጫጭር ሰዎች ብሊዎች ስለሆኑ ትዕዛዘን ስራ ላይ ስለማያውሉ እና ስለሚቃወሙኝ ከምድረገጽ አጥፉልኝ

በሕግዝሐብሔር ፊት ለእናንተ መልካም ስለሚሆንላችሁ ጉድጓድ ውስጥ ደብቃችሁ ከዚህ ክፉ አድኑኝ

እሽ። ለእኛም አንድ ቀን መልካም ልሆንልን። የተላኩትመ ሰዎች ወደ አኮማኖዬ ተመለሱ

ሰዎች: ንግስት ሆይ አጫጭር ሰዎችን ሁሉ ከምድረገጽ አጥፍተን መጣን

አሁን በሰማይና በምድር መካከል ቤት ስሩልኝ

ሕዝቡም እንደገና ተሰበሰቡ: እነሱም ያኔ የደበቅነው ሽማግሌ ጋ ሂደን መላ እንጠይቀው። እሱ ጋ ከሄድን መፍትሔ ልናገኝ እንችላለን።

ሽማግለውም ቤት ስሰራ መሰረት የሚያቆም ባለቤቱ ስለሆኔ መጀመርያ መሰረቱን አቁሚ በሏት።

እኛ ቤቱን እንሰራልሻለን፤ ነገር ግን መሰረቱን ማቆም ያለበት በለቤቱ ስለሆንኔ አንቺ መጀመሪያ መሰረቱን አቁሚ።

እሷም እዚህ ሀገር አጭር ሰው ቀርቷል ማለት ነው አለች። ከዚያም እንደዚህ ከሆነ በቴን ምንም ሳታንቀሳቅሱ በሩን ወደ ሰማይ አቅጣጫ አድርጋችሁ ስሩልኝ አለቻቸው።

ሰዎቹ: ሽማግለው ጋ እንደገና ሂደው አሁንም መፍትሂ ፌለጋ አንተ ጋ መጣን አሉት።

አኮማኖዬ የበቴን በር ወደ ሰማይ አቅጣጫ አድርጋችሁ ስሩልኝ አለችን ብለው ነገሩት።

ስለዚህ ምን ይሻለናል አሉት

አጭሩ ሽማግሌ: እሱም እሷ ስትተኛ የቤቷን በር በአከባቢው ወደሚገኝሁ ተራራ አዙራችሁ አውጡና የመጀመሪያውን በር ዝጉላት አላቸው።

እሷም አሁንም የማዝችሁ ነገር የማጣ መሰላችሁ! አሁን ቶሎ ብላችሁ ከፈረስ የሚታንስ ከአህያ የሚትበልጥ እንሰሳ አምጡልኝና እንድሳፈርባት አድርጉ አለቻቸሁ።
ሰዎቸሁም: እሺ! ብለው የሜዳ አህያ አምጥተው በላዩ ላይ አስረው ለቀቁአት

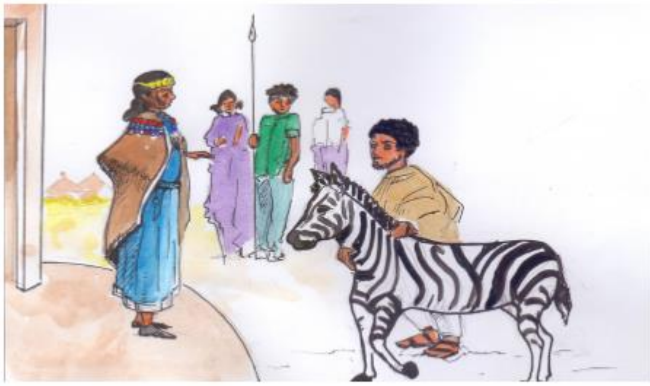

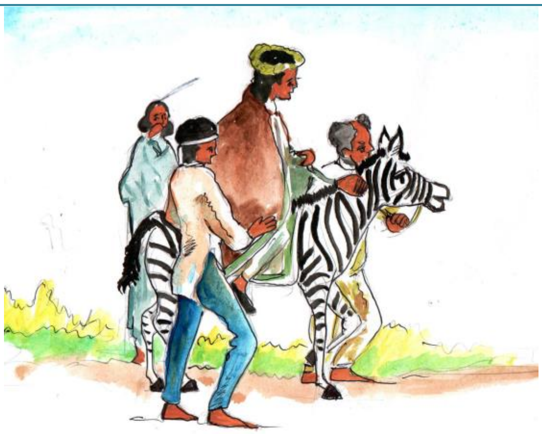

ከዚህ በኋላ የሜዳ አህያው አኮማኖዬን ይዞአት ስሮጥ ገደል ውስጥ ገባ። በመጨረሻም ከሜዳ አህያው ላይ ወዳቃ ስትሞት እዚያው ጥሎአት ስለሄዴ በዚያ ቦታ ሞታ ቀረች።

ተከታታይ ምዘና

- የግልና የቡድን ገለፃ
- ፖኦርትፎልዮ
- ጥያቄ እና መልስ

  እባኮ መምህር ተማሪዎች በአከባቢያቸሁ የሚነገር ተመሳሳይ ታሪክ ካለ ለክፍል ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ያድርጉ። እራሳቸሁ የማያውቁ ከሆኔ ወላጆቻቸውን ጠይቀሁ በመምጣት እንድማማሩ ያድርጉ።

  በመጨረሻም መልመጃ አሰራቸሁ።

መልመጃ 1

1. ትረካሁ በሰው አህምሮ ከሚገመተሁ በላይ የሆኔ ነገርን ይዞሃል።
2. ልጆችን ማዝናናት የሚችል ተረካን በውስጡ ይዟል።
3. የማየቻል ነገርን መጠየቅ ሕይወትን ልያሳጣ ይችላል።

3.3 ባህልን የሚገልጽ ቀለም

ለዚህ ርዕስ የተሰጠ ክፍልግዜ: ---- 10

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የተለያዩ ቀለማትን ምንንት ይማራሉ፤
- የልብሶችን ቃለማት እና ባህል ላይ ያለውን ውበት ይዘረዝራሉ፤
- የአከባቢያቸውን የባህል ልብስ እና ሎሎችንም ቀለማት ያደንቃሉ።

I. የመማር እና ማስተማር ዘዴዎች

- ምልከታ
- ማሳየት እና ማስረዳት
- የጥንድ፣ የቡድን እና የክፍል ተማሪዎችን ውይይት
- ጥያቄ እና መልስ

II. የትምህርት መርጃ መሳርያዎቸ

- የመለማመጃ ክፍል/እስቱድዮ
- የተለያዩ ምስሎች
- እርሳስ፣ ክራዎን እና በአከባቢው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች

III. ተከታታይ ምዘና

የግልና የቡድን ነፀብራቅ

የግልና የቡድን ልምምድ

የቤት ስራ

ቃለመጠይቅ

ሙከራ

ፈተና

ተግባር 1

በዚህ ተግባር ውስጥ ተማሪዎች በአከባቢያቸሁ የሚገኙትን ቀለማት እንዲለዩ ማድረግ።

የመምህራን ሚና

- በተማሪ መጽሐፍ ላይ ስዕል 3.1. ያለውን እንድመለከቱ አድርግ።
- በተግበር 1 ስር ያለውን በቡድን እንድወያዩ አድርጉ። ከተወያዩ በኋላ ለክፍሉ ተማሪዎች እንድያቀርቡ አድርጉ።
- ተማሪዎች በተግበር 1 ስር የሉትን ጥያቄዎቸ መመለሳቸውን አረጋገጡ። ክትትል በማድርግም ግብረመልስ ስጡ።

የተግባር 1 መልስ

ሀ. ጥቁር	ለ. ቀይ	ሐ. ነጭ

መልመጃ 1 የገዳ አርማ ቀለም

በዘህ መልመጃ ስር ተማሪዎች የገዳ አርማን ቀለም በመለየት እንድናገሩ ማድረግ ነው።

የመምህራን ሚና

- የባህል ልብስን ፎቶ ፣ ዘጦችን እና የእረቻን በሃል በተማሪ መጽሐፍ ላይ የተሰጠውን ተማሪዎች ቀለማቱን እንድናገሩ አድርጉ።
- በተማሪ መጽሐፍ ላይ የተሰጠውን የባህል ልብስ የትኛው በብዛት እንድሚለበስ እንድናገሩ አድርጉ።
- በተማሪ መጽሐፍ ላይ የለውን የገዳ አርማ ቀለም እንድናገሩ እርዳቸሁ።
- የእረቻ በህልን የሚያሳይ ፎቶ በተማሪ መፅሐፍ ላይ በስዕል 3.1 የቀረበውን በመመልከት በበህላቸሁ ላይ እምነት እንድኖራቸሁ እና እንድያደንቁ አድርጉ።

የመልመጃ 1 መልስ

የ1ኛ ጥያቄ መልስ

ሀ. ጥቁር	ለ. ቀይ	ሐ. ነጭ

የ 2ኛ መልስ የገዳ አርማ ቀለማት ትርጉም

ሀ. ጥቁር: የእግዝአብሔርን የበላይነት ነው.

ለ. ቀይ: ደርሰው፣ ሞልተው፣ መታየት እና በጀግንነት ለዜጋ መብት መሰዋትን የሚተካ ነው።

ሐ. ነጭ: መቋጨትን ያሳያል

ጨማሪ ማስታወሻ

የኦሮሞ ባንድራ እና አርማ

ኦዳ የ ኦሮሞ አርማ ነው። በገዳ ስርዐት ውስጥ ቦኩ እና ፋቻ ወይም ባንድራ የስልጣን ቁንጮ ምልክት ነው። ቦኩ የንግስና ምልክት ነው። በገዳ ስርዐት ውስጥ ትልቅ ስፍራ ያለሁ አባ ቦኩ ነው። ኦዳ የኦረሞን ሕዝብ አንድንት እና ዲሞክራሲያዊነት የሚተካ ነው። እሱም እንድ በንድራ ሁሉ ከድሮ የደጋ ስርዐት የመነጨ ነው። ባንድራ የወላቡ ሕግ ወይም የሉዣላዊነት መገለጫ ነው።እንድሁም የኦሮሞ ነፃነት ምልክት ነው። የወላቡ ሕግ ማለት ኦሮሞ ድሮ አዘጋጅቶ ስተዳደርበት የነበረ ነው። ይሁን እንጂ በ 16ኛ ክፍል ዘመን ውስጥ በመዳ ወላቡ አድሶ ሕግ አወጣ። አንደ ማህበረሰብ ሕግ አውጥቶ የሚኖርበት ሉዣላዊነት ስኖረው እና ማንነቱ ከተከበረለት ነው። የገዳ ስርዐት ባንድራ የራሱ የሆኔ ቀለም እና ትርጉም አለሁ። የባንድራሁም ቀለም በቅድም ተከተል ጥቁር፣ ቀይ እና ነጭ ነው።

የአባ ገዳ አርማ ቀለም ትርጉም

ሀ· ጥቁር: የእግዚአብሔርን የበላይነት ነው። ኦሮሞ እግዚአብሔር ጥቁር ነው ብሎ ያምናል። ዝናብ ያለሁ ደመና ጠቁር ነው፣ የዓይን ብሌንም ጥቁር ነው። ጥቁር ክብር እና በኩርነትን ብልጽግናን እና ብዙ ነገሮችን በውስጡ ይዟል።

ለ. ቀይ: ደርሰው፣ ሞልተው፣ መታየት እና በጀግንነት ለዜጋ መብት መሰዋትን የሚተካ ነው። ብዙ ነገር ግዜውን ጠብቆ ልያበቃ እና መሙላቱን ያሳያል።

ሐ. ነጭ: መቋጨትን ያሳያል። ዝናብ የሌለሁ ደመና ነጭ ነው። የ አረጀ ሰው ፀጉር ነጭ ነው፣ አጥንት ነጭ ነው። ስለዚህ ነጭ የመጨረስ፣ ወይም የመፈጸም ምልክት ነው።

ትርጉሙም ኦዳ የምህረት፣ የድሞክራሲ እና የኦሮሞ ሕዝብ አንድንት ምልክት ነው። አምስት ከዋክብት ደግሞ የተለያዩ ኦዳዎችን ማለትም (ኦዳ ናቤ፣ ኦዳ ቡልቱም፣ ኦዳ ብስል፣ ኦዳ ሮባ እና ኦዳ ቡሉቅ) ወይም አምስቱን የኦሮምያ መዋቅሮች የሚተኩ ናቸው።

ልምምድ 1 የበህላዊ ዐቃዎችን ምስል ቀለም መቀባት

በዚህ ልምምድ ውስጥ ተማሪዎች የእንዚህም ዕቃዎቸ ምስል ቀለም እንድ ቀቡ ማድረገ ነው።

የመመህራን ሚና

- ተማሪዎች የዚህን መልመጃ ትዕዛዛት በማንበብ የብህላዊ መሳሪያዎችን የተቀመጠውን ቅደም ተከተል ተከትለሁ በማስመሰል ቀለም እንድቀቡ ያድርጉ።
- ባህላዉን መሳሪያ በማሰመሰል ማንሳት መቻላቸውን ከተመለከቱ በኋላ ማን እስመስሎ በትክክል እንድ ነደፈ እያንዳንድ ተማሪ ተነስቶ እንድናገሩ ያድርጉ።
- አንዱ ተማሪ የሌላውን እያየ ማን በትክክል ተማሪዎች አንድ በአንድ ተነስተሁ እንድነጋገሩ ያድርጉ።
- ተማሪዎችን በመከታተል እነዚህን ንድፎች ማስመሰል መቻላቸውን ያረጋገጡ።
- በመጨረሻም በግል የሰሯቸውን በቡድን እንድወያዩ፣ እንድተራረሙ እና ደጋግመሁ እንድለማመዱ ያድርጉ።

መልመጃ 2 ሰንጠረዥ ሀ ን መሙላት

በዚህ መልመጃ ውስጥ ተማሪዎች የበህል ልብሶችን ምስል ቀለማት በመለየት እንድናገሩ ማድርግ

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የዚህን መልመጃ ትዕዛዝ እንብበሁ ከተረዱ በኋላ የዚህን የኦሮሞ ባህል ልብስ ቀለማትን በመለየት እንድናገሩ መርዳት እና ማበረታታት
- በመጽሐፉ ለይ የተቀመጠትን የኦሮሞ ባህል አልባሳት የት የት እንደሚዘወተሩ ለተማሪዎች አብራራለቸው። እነዚህም ልብሶች ለምን ባህላዊ ልብሶች እንደተባሉ፣ ምን

ጥቅም እንዳላቸሁ፣ ለየታችሁ ንገሯቸሁ። ይህ በህላዊ አልባሳት ባህልን በማሳደግ ረገድ ምን ድርሻ እንዳላቸሁ አሰረዱ።

- የሚያዉቁትን ባህላዊ እና በህላዊ ያልሆኑ አልባሳትን በማወቅ እንድነጋገሩ አድርጉ። ተማሪዎች በህላዊ እና ባህላዊ ያልሆኑትን አልባሳት እንደት መለየት እንደሚችሉ እስረቸሁ።
- ከዚያም መልመጃ አሰራቸሁ። ይህ ድርግትም የኦሮሞ ባህላዊ አልባሳትን በቀለም መለየት እነድናገሩ አድርጉ።በመጀመሪያ በግናቸሁ ይስሩ። ካዚያም መረጃ ይለዋወጡ።
- ከለዩ በኋላ ደግሞ የባህል አልባሰት የሆኑትን እና ያለሆኑትን ወላጆቻቸሁነ ጠይቀው በመምጣት ለክፍል ተማሪዎች እነዲያቀርቡ ያድርጉ።ሲሰሩም በመከታተል ግበረመልሰ መስጠትን አይዘንጉ።

የመልመጃ 2 መልስ

ሰንጠረዥ ሀ

ሀ	ጥቁር, ቀይ, አረንጓደ, ብጫ, ብርቱካናማ, ሰማያዊ, ወይንጠጅ ,ውሃ ሰማያዊ እና ነጭ
ለ	ጥቁር, ቀይ, ብጫ ነጭ
ሐ	ጥቁር, ቀይ, አረንጓዴ ነጭ
መ	ጥቁር, ቀይ, አረንጓዴ እና ነጭ

ሰንጠረዥ ለ

ሀ	አረንጓዴ ነጭ
ለ	ጥቁር, ቀይ እና ነጭ
ሐ	ጥቁር እና ነጭ
መ	ሰማያዊ , ቀይ, ቡኒ እና ነጭ

3.4 ባህላዊ ድራማ

ለዚህ ርዕስ የተሰጠ ክፍለግዜ……… 12

ቢያንስ ተማሪዎች መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የባህላዊ ድራማን ምንነት ይገነዘባሉ፤
- የማህበረሰባቸሁን ባህል ወደ ድራማ ይቀይራሉ።

የይዘቱ ዋና ዋና ነጥቦች

- በህላዊ ድራማ
- ጅላ ጉብሳ /በተውኔት ስምን ማውጣት

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የደበሌ ልብስ እና ጌጥ
- የመለማመጃ ክፍለ
- የቪድዮ ማጫወቻ/ የደበሌን መዝሙር ዜማ ለማስረዳት

የመምህራን ሚና

በተማሪ መጽሐፍ ለይ ያሉትን የድራማን ምንነት ለተማሪዎች በደንብ መግለጽ።የበህል ድራማ ማለት ሙሉ በሙሉ የማኅበረሰቡን ባህል በትክክል እንድያሳይ ተደርጎ የሚዘጋጅ ድራማ ነው።

በመቀጥል በዚህ ክፍል ውስጥ ከኦሮሞ ባህል ውስጥ ጅላ ጉብሳን ባህላዊ ድራማን እንድያሳይ ታስቦ መመረጡን ለተማሪዎች ንገራቸው።

ጅላ ጉብሳ ለደበሌ ስም የማውጣት ስነስርዓት ሆኖ ዳባሌ ደግሞ ከገዳ ስርዓት ደረጃዎች መካከል የመጀመሪያው እና ሕፃነት ከተወለዱ ግዜ አንስቶ እስከ ስምንት ዓመት በላሁ ግዜ ውስጥ የሚገኙት ናቸው። ስለዚህ ይህንን በድንብ አስረዱአቸሁ።

ደበሌ ከደበሌነት ወደ ጋሜጥቃ ስሸጋገር ጉብሳ የሚባል ጉባኤ ተዘጋጅቶ ስም እንድወጣላቸሁ በቂ ግንዛቤ እንድያገኙ አድርጉ። በተጨማሪም መገንዘባቸሁን ለማረጋገጥ በገዳ ትምህርት ውስጥ ደበሌን በተመለከተ ምን እንደሚያውቁ ጠይቁአቸሁ።

ከዚያም በኋላ ስለደበለ እና ጅላ ጉብሳ ወይም ስል ስም ማውጣት የተማሩትን ነገር በተግባር ለማሳየት እንደሚደሰሩ ንገሯቸሁ።

የጅላ ጉብሳ ሂደት

- በመጀመሪያ የደበሌ ቤተሰብ እና ዘመዶቹ በአርዳ ጉባኤ ቦታ ይይዛሉ
- የጉባኤሁ አዳራሽ ይሰራል
- በጉባኤሁ ላይ የተለያዩ መዝሙሮች እና ዘፌኖች ይቀርባሉ
- ደበሌ ጉትቻቸውን ይቆረጣሉ
- በመጨረሻም ስጦታ ይበረከትላቸዋል

ይህ የጅላ ጉብሳ ድራማም የሚከተሉትን ቅደም ተከተል በመጠበቅ ለመድረክ በሚጥን መልኩ ስለተጻፌ ሕጻናት ነይህንን አካሄድ ተረድተሁ የሚከተለውን ጽሑፍ እንዲለማመዱ ያድርጉ። እናንተም ከእነሲ ጋር በማንበብ የሚና ጨዋታን በመጫወት እንድረዱ እርዷቸሁ።

በመጨረሻም ሚና በመከፋፈል በመድረክ ላይ እንድያቀርቡ እድርጉ። ሕፃናት እንደ አርዳ ጅላ ባሉት መድረኮች በመጠቀም የእናቶችን ሚና፣ የአዛውንቶችን ሚና፣ የዘመዶችን ሚና እና የደበሌዎችን ሚና በመከፋፈል በብዛት ይገኛሉ።

የ"ጅላ ጉብሳ" ጨዋታ

ደበሌዎች የደቤለን መዝሙር ስዘምሩ ክብ ሰርተው ይጫወታሉ።

አውራጅ	ተቀባይ
ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
ደባሉምን ማሬ ኦልቻን ስልጋ...	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
ካናናን ሲዳብሬ ላሶ ኦልቻን ስልጋ...	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
ካላቻ ጋዳን እት ገልቴ ኦለቻን ስልጋ ...	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
አናንን ጉዳቴ ኦልቻን ስልጋ ...	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ
አናንን ጉዳቴ ኦልቻን ስልጋ ...	ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ

አባ ጋዳ አዳራሽ ተገንብቶ ተጠናቋል

ደበሌን ወደ አዳራሹ አስገቡት

ቁንጮውን ላጭተን ስም እንሰይመዋለን

ደበሌዎች ይጮሃሉ፡ ቁንጮአችንን ልትላጩብን ነው ወይ?

ቁንጮዬ ቁንጮዬ

የደበሌነቴ ምልክት

የቅምጥልነቴ ምንጭ

ደህና ሁን ቅጽል ስሜ

ቁንጮዬ ወደ ጋሜ ልቀየር ነው

እንኳን ደህና መጣህ የስሜ ስያሜ

ወይዜሮ ሎኮ፡ ያችን የስጦታ ግደር ከሜዳ ላይ አምጡና በር ፍት ጠብቁን።

አውራጅ **ተቀባይ**

ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ .... ደበሌ ላሶ ኦልቻን ስልጋ

መፍ እንዳዋኔ ዳላቱ .... ማፍ እንዳዋኔ

ክቻላ .... ማፍ እንዳዋኔ

ገንዘብ.......................... ማፍ እንዳዋኔ

ደበሌ .... ማፍ እንዳዋኔ

ወይዜሮ ሎኮ፡ በባህሉ መሰረት የሚያስፈልገውን ነገር አቅርበናልና አሁን መጥታችሁ ስጦታችሁን ከበሩ ላይ ውሰዱ አለች።

ከዚያም ልጆች እየዘመሩ ይወጣሉ

ቁንጮዬ ቁንጮዬ

የደበሌነቴ ምልክት

የቅምጥልነቴ ምንጭ

ደህና ሁን ቅጽል ስሜ

በለላ በኩል ሕፃናት የደበሌንም መዝሙርመ ሆኔ የጅላ ጉብሳን ሂዴት በአከባቢያቸሁ ተጨባጭ ሁኔታ በድራማ መልክ ማቅረብ እንደሚችሉ ንገሯቸሁ። ይህ ደግሞ ስለ ባህላዊ ድራማ በትረካም ሆኔ በተግባር በረዳታቸውን ለማረጋገጥ ይረዳችኋል።

በተማሪ መጽሐፍ ላይ የሚገኘሁ የደበሌ መዝሙር ከሁለተኛ ክፍል የገዳ መጽሐፍ የተወሰደ ነው። የመዝሙሩን ዜማ በመከተል በክፍል ውስጥ ዘምርላቸሁ። ዜማውን ከከራዩ ኦሮሞዎች ዜማ ጋር አመሳስሉ። ተማሪዎችም እናንተን በመከተል እንድዘምሩ አድርጓቸሁ።

መዝሙሩነ ካደመጡ በኋላ ከመዝሙሩ ምን እንድተማሩ ሀሳብ እንድለዋወጡ አድረጉ። በመዝሙሩ ውስጥ ላሉት ቃላት ትርጉሙን ንገሯቸሁ። ለምሳሌ:

ላሶ (ሕፃን , ጨቅላ, ለጋ,),

ስላ (እንገር, የመጀመሪያ ወተት,)

ክቻላ(ጮርቃ), ሕፃን .

ተከታታይ ምዘና

- የቡድን ትወና
- የግልና የቡድን ልምምድ
- ፖርትፎሊዮ
- የቃል ጥያቄ

ቀጥሎ መልመጃዎችን አሰሯቸው። ከዚህ የባህል ድራማ ሕፃናት የኦሮሞን ሕዝብ ባህል በትወና መልክ መታየት እንደሚቻል መረዳታቸውን ለማረጋገጥ በመጠየቅ ተከታትላችሁ ግብረመልስ ስጡ።

የመልመጃ 1 መልስ

1. የባህል ድራማ

የመልመጃ 2 መልስ

በጅላ ጉብሳ ወይም በሕፃናት ባህል ላይ ትኩረት በማድረግ በሚታወቁበት አከባቢ ወይም በተሰቦቻቸውን በመጠየቅ በክፍል ውስጥ በማቅረብ እንድማማሩ በተግባር ማቅረብ እንድችሉ ያሳዩአቸሁ።ስለ አከባቢአቸሁ ባህል እንድገልጹ ጠይቁአቸሁ። እራስህ በደንብ እጥንተህ ከዚያ ውስጥ ጥያቄዎችን በማውጣት ግብረምልስ ስጧቸሁ።

ምዕራፍ 4: የስነጥበባት ማራኪነት

4. የስነጥባትን ክስተቶች ማድነቅ

ለዚህ ትምህርት የተሰጠ ክፍለግዜ --25

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የስነጥበባትን ስራዎች ያደንቃሉ/ ይረዳሉ/ ይለያሉ።

I. የይዘቱ ዋና ዋና ነጥቦች

4.1 **የስነጥበባትን ስራዎች ማድነቅ** (8 ክፍለግዜ)

4.2 የስነጥበብን ስራዎች ማድነቅ(8 ክፍለግዜ)

4.3 የተውኔትን ስራዎች ማድነቅ(8 ክፍለግዜ)

IV. የመማር ማስተማር ዘዴዎቸ

- ምልከታ
- ፖርትፎሊዮ
- ጥያቄ እና መልስ
- የግና የቡድን ጨዋታ
- ማሰዬትና ማስረዳት
- በተግባር ማሳየት

V. የትምህርት መርጃ መሳርያዎች

- የመለማመጃ ክፍል
- እረሳስ፣ ኪራዎን እና በአከባቢው የሚገኙ የንድፍ ስራዎች
- የተለያዩ ስዕሎች
- ምስልነ ድምጽ /የቪድዮ ማጫወቻ እና ቪዲዮ

VI.የመማር ማስተማር ሂደትን ማነቃቃት

- ተማሪዎች ስነጥበባትን በተመለከተ የሚያደንቁትን ነገር እንዲናገሩ በማድረግ ማስጀመር ይቻላል።
- ተማሪዎች ስለ ተለያዩ ስነጥበባት ስራዎች እንድለዩ /አድርጉ።
- የልምምዳቸውን ውጤት ለክፍል ተማሪዎች እንድያቀርቡ አድርጉ።

የመምህራን ሚና

- ተማሪዎች የስጥበባትን ስራዎችን ማድነቅን፣ እንድለዩ፣ እንዲያስማሙ፣ እንድያደንቁ እና በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን እንዲገነዘቡ በማድረግ ይህንን ርዕስ እንድረዱ ማድረግ ይቻላል። በመቀጠል ተማሪዎች በአከባቢያቸው የሚገኙትን የስነጥበባት መሳርያዎችን በመጠቀም እንድችሉ አድርጉ። ከዚያም የውይይታቸውን ውጤት ለክፍሉ ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ካደረጋችሁ በኋላ የተለያዩ ስነጥበባትን በመስራት እንዲያደንቁ እና እንድለዩ አድርጉ።
- ስነጥበብን የሚነሰራባቸውን ዕቃዎች የሚያሳይ ስዕል ከተማሪ መጽሐፍ ምስል 3.1 ስር የተቀመጠውን በህላው ቀለማት ምንድን ናቸው የሚለውን ከማስጀመራችሁ በፊት በስነጥበብ መሳሪያዎች ላይ ያላችውን ግንዛቤ ማውቅ እንድትችሉ መጀመሪያ ምልከታ እንዲያደርጉ ብታደርጋቸው ይመረጣል። ይህም ተማሪዎች በመነቃቃት ተግባሩን በቀላሉ እንዲሰሩ ያግዛቸዋል።
- በዚህ ርዕስ ስር የቀረበውን ተግባር እንደምሳሌ ከተሰጡት ተግባራት የተወሰኑትን የክፍል እና የቤት ስራ በመስጠት እበታቸው ሰርተው በመምጣት በክፍል ውስጥ እንዲያቀርቡ ማድረግ ትችላላችሁ።
  - የስነጥበብ መሳሪያዎች የስነጥበብ ማሳያ ቦታዎች ስዕላዊ መግለጫ እና ሙዝዬሞችን ካስረዳኣቸሁ በኋላ ስነጥበባት የሚሰሩባቸሁ መሳሪያዎችን በመጠቀም በአከባቢያቸው የሚገኙ ነገሮችን ለሰሩት ስራዎች ግብረመልስ በመስጠት በአከባያቸው በሚገኙ ነገሮች መለማመድ እና ማደነቅ እንድችሉ ያድርጓቸው።
- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት በላይ የሚተገብሩ ተማዎች በክፍሉ ውስጥ ካሉ መበረታታት አለባቸው። እንዲሁም ያገኙት ውጤት ልመዘገብላቸው ይገባል። የሚያስፈልገውን ዕውቀት አግኝቻለሁ ብለው እንዳይዘናጉ ይበልጥ እንዲ ሰሩ መከታተል ይገባል።
- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት ላይ መድረስ የልቻሉ ተማዎች ደግሞ ልዩ እገዛ ተደርጎላቸሁ ለሎች ተማሪዎች ጋ መድረስ አለባቸሁ። አስፈላጊ ከሆኔ ተጨማሪ ትምህርት ተሰጥቶኣቸው የሚጠበቀውን ውጤት እንዲጎናጸፉ ማድረግ ተገቢ ነው።
- የአንዳንድ ተማሪዎችን ስራዎች አሰባስቡ። በሌላ ግዜ ወደ ክፍል ውስጥ በማምጣት ካስቀምጥክ በኋላ ተማሪዎቸ እንድመለከቱት በማድረግ የሌሎችን ስራ ማድነቅ እንድችሉ አድርጉ። ይህ ደግሞ ተማሪዎች እርስ በርስ እንድማማሩ፣ የሌሎችን ሶዎች ፈጠራ ማድነቅ እንድችሉ፣ እና ትምህርቱን እንዲወዱ በማድረግ የስራቸውን ውጤት እየወደዱ እንድሄዱ ያርጋቸዋል።
-

4.1 ሙዚቃን ማድነቅ

ለዚህ ትምህርት የተሰጠ ክፍለግዜ...... 8

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ☞ በአከባቢያቸሁ የሚገኙትን የተለያዩ የባህል ሙዚቃዎች ያደንቃሉ፤
- ☞ የሚያዳሚጡትን ዓይነት ሙዚቃዎች ይመርጣሉ
- ☞ የሙዚቃን ጥቅም በማድነቅ ይናገራሉ

መግቢያ

- ሙዚቃ ከማኅበረሰቡ ባህል አንዱ መሆኑ ይታወቃል። እነዚህም በትምህርት በት ውስጥ ብቻ መጽሐፍ ላይ ቀርነው የሚንማራቸው አይደሉም። ስለዚህ ተማሪዎች በራሳቸሁ ጥረት በየግዘው ከሚያገኙአቸሁ ልምዶች እና ከበተሰብ እና ከዘመዶቻቸው እንድሁም በመምህራን ድጋፊ በመለማመድ መማማር ይችላሉ።

ጭብጥ

☞ የባህላዊ ሙዚቃ ልምምድ

ለርዕሱ የተሰጠ ክፍለግዜ----(8)

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- ✍ ከበሮ ሙዚቃ አጫዋች (ተፕ ፣ ሞባይል፣ ሲዲ፣ ፊላሺ.....)
- ✍ ኪ ቦርድ /ፒያኖ/ ግታር/ ወዘተ
- ✍ የተለያዩ የሙዚቃ መሳርያዎቸ/ክራር/መሲንቆ
- ✍ ካባላ
- ✍ ማራካሽ
- ✍ /ጸናጽል

ተከታታይ ምዘና

እነሱ የሚሰሩትን በመመልከት አስፈለጊውን ድጋፍ ማድረግ፣ የተገኘትን ስከቶች እየመዘገቡ መሄድ፣ ተማሪዎችን በመለየት በአስፈላጊው ሁኔታ መደገፍ ናቸው።

የመማር ማስተማር ዜዴዎች

መምህር በአከባቢያችሁ የሚዘወተሩትን ሙዚቃዎች ከዘረዘራችሁላቸሁ በኋላ እነሱም የሚያውቁትን ጠይቀው በመምጣት በክፍል ውስጥ ግዘ ወስደው በየዓይነቱ በመለማመድ

በቡድን በመረዳዳት አውቀውት ባህላቸውን እንዲያውቁ እንድሁም እንድያከብሩ አድርጉ። ክትትልም በማድረግ አበረታቷቸሁ።

የመምህራን ሚና

- ✓ በአከባቢያቸሁ የሚገኙትን በህላዊ ሙዚቃዎች የሚያውቁትን በመዘርዘር ግዜ ወስደሁ በመለማመድ እንድማማሩ አድርጉ።
- ✓ የቀረበውን ሙዚቃ በዳረጃ በማስቀመጥ የትኛውን ይበልጥ እንደሚወዱት እና እንደሚያደንቁት ከምክንያቱ ጋር እንያብራሩ አነቃቋቸሁ።
- ✓ ቶሎ ለተረዱት ተማሪዎች ተጨማሪ ስራ ስጧቸሁና እንድለማመዱ ያድርጉ።

- ቢያንስ መነናፀፍ ከሚገባቸው ብቃት ላይ መድረስ የልቻሉ ተማዎች ደግሞ ልዩ እገዛ ተደርጎላቸሁ ለሎች ተማሪዎች ጋ መድረስ አለባቸሁ። አስፈላጊ ከሆኔ ተጨማሪ ትምህርት ተሰጥቶኣቸው የሚጠበቀውን ውጤት እንዲነናጸፉ ማድረግ ተገቢ ነው።

የተሰጣቸሁ ተግባር

1. በአከባቢያችሁ ከሚታወቁት ሙዚቃዎች የሚታወቋቸውን ሁሉ ከዘረዘራችሁ በኋላ በየተራ እያቀረባችሁ የትኛሁ እንዳስደሰታችሁ ከምክንያቱ ጋር ግለጹ።

4.2 የስነጥበበ ስራዎችን ማድነቅ

ለርዕሱ የተሰጠ ክፍለ ግዜ: ----8

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት
ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የስነጥበብን ፋይዳ ያደንቃሉ፤
- በራስ የመታማመንን ስሜት ያዳብራሉ፤
- ስልጥበብ የሚሰራበቸውን መሳሪያዎች በመረዳት ይገልፃሉ፤
- የስነጥበብ ማሳያን ቦታ ይለያሉ፤
- ስዕላዊ መግለጫን በማየት መልዕክቱን ይረዳሉ፤
- ሙዝየም ምን እንደ ሆኔ በማወቅ ያደንቃሉ።

I. የመማር ማስተማር ዘዴዎች

- ምልከታ
- ፖርትፎሊዮ
- ጥያቄ እና መልስ
- የግና የቡድን ጨዋታ
- ማሰዬትና ማስረዳት
- በተግባር ማሳየት

II. የትምህርት መርጃ መሳርያዎች

- የመለማመጃ ክፍል
- እረሳስ፣ ኪራዎን እና በአከባቢው የሚገኙ የንድፍ ስራዎች
- የተለያዩ ስዕሎች
- ምስልነ ድምጽ /የቪድዮ ማጫወቻ እና ቪዲ

III. ተከታታይ ምዘና

- የግልና የቡድን ነፀብራቅ
- የግልና የቡድን ልምምድ
- የቤት ስራ
- ቃለመጠይቅ
- ሙከራ
- ፈተና

የመምህራን ሚና

መምህር በመጀመሪያ ደረጃ በተማሪ መጽሐፍ ምዕራፍ 4 ስር ያለውን በማሳየት ስለ ስዕሎች የገመቱትን ነግር እንድናገሩ አድርጉ። በመቀጠል የስነጥበብን ዕቃዎች፣ የስንጥበብ ማሳያ ቦታዎችን እና ሙዝዬም ማለት ምን ማለት እንደሆነ ከነገርካቸሁ በኋላ እይንዳንዱን ስዕል በማመዛዘን መልዕክቱን ተናገሩ።

በመጨረሻም ተማሪዎች ሙያዎችን የማድነቅ ስሜት እንድያዳብሩ እንዚህን ነጥቦች መለየት መቻላቸውን በመከታተል ግብርምልስ ስጧቸሁ።

ከስንጥበብ ዕቃዎች፣ የስነጥበብ ማሳያ ቦታዎች፣ ስዕላዊ መግለጫ እና ከሙዝዬም ምን እንደተረዱ በመጠየቅ ግብረመልስ ስጣቸሁ። ከምስሎቹ የተማሪዎቹህነ የስነጥበብ ዐቃዎችን ፋይዳ፣ የስነጥበብ ማሳያ ቦታዎችን፣ ስዕላዊ መግለጫ እና ሙዝዬምን መረዳት የግንዛቤን ጥያቄዎች በመጠየቅ በመከታተሉ የተፈፀሙ ስዕተቶችን አርሙ።

የምልመጃ 1 መልስ

በሚከተሉት ጥያቄዎች ላይ ተማሪዎች እንድወያዩ አድርጉ።ከተወያዩ በኋላ በደብተራቸሁ ላይ እንድጽፉ በጥቁር ሰለዳ ላይ ፃፍላቸሁ።

1. ተማሪዎች የሚመልሱት ይሆናል
2. ስዕላዊ መግለጫ ማለት የአንድን አከባቢ ተፈጥሮአዊ እና ሰው ሰራሽ ነገሮች በስዕል በማሰደገፍ በቀላሉ መልዕክት ወይም ትምህርት ማስተላለፍ እንድችል ተደርጎ የሚዘጋጅ ማለት ነው።
3. ተማሪዎች ትምህርት የሚያገኙበት እና መመለስ የሚችሉ ይሆናል።
4. የስዕላዊ መግለጫ መልዕክት:
    - ስዕላዊ መግለጫ አንድን ያለጽሑፍ መልዕክት ማስተላለፍ የሚችል ነው።
    - የስጥላዊ መግለጫ ጥበብ አንድን ጽሑፍ ተጨባጭ ማስረጃ በመስጠት እውነትነቱን ያረጋግጣል።እንድሁም ለተለያዩ ጽሑፎች መልዕክትን ለማስተላለፍ ይረዳል።

የመምህራን ሚና

መጀመሪያ በተማሪ መጽሐፍ ላይ የሚገኘውን ስዕላዊ መግለጫ አሳያቸሁ። በመቀጠል አንበሳ ፣ ጅብ እና ቀበሮ አብረሁ መንገድ ለመጓዝ ተነሱ የሚለውን ተረት ለተማሪዎች እንብቡ። አንበሳ ፣ ጅብ እና ቀበሮ በምን በምን እንድታወቁ ጠይቋቸሁ። የማያውቁ ከሆኔ ራሰወዳድ፣ ጉልበተኛ እና ብልጥ መሆናቸውን ንገሯቸሁ።

በተማሪ መጽሐፍ ላይ ስላለሁ ስዕላዊ መግለጫ አብራራላቸሁ። ምን እንደተረዱ እንድናገሩ አድርጓቸሁ። ከዚያም መልመጃውን አሰራቸው። መልመጃውን በግላቸሁ ይስሩት። በግላቸው የሰሩትን በጥንድ በማየት እንድማማሩ አድርጉ። መልሳቸው ከተለያየ ተከራክረው ይተማመኑ። የተስማሙበትን መልስ አንዱ ተነስቶ ለክፍል ተማሪዎች ያቅርብ። ሁሉም ቡድን በዚህ አግባብ ይስሩ። እናንተም በማደመጥ ስዕተቶችን አርሙ። ትክክለኛ የሆነውን መልስመ ይንገሩአቸሁ።

የሌላን ተመሳሳይ ተረት ስዕላዊ መግለጫ የሚያውቁ ከሆኔ አንዱ ለለላው አንድናገር አድርጉ ወይም ቤተሰቦቻቸውን በመጠየቅ በክፍል ውስጥ እንድነጋገሩ ያደርጉ። ከዚያ የተረትን ስዕላዊ መግለጫ የስዕላዊ መግለጫን ጥቅም መረዳት እንድችሉ ተማሪዎችን ጠይቀው በመከታተል ስዕተትን አርሙ።

4.3. የተውኔት ስነጥበብ ስራዎችን ማድነቅ

አራራን ጫንጫጳሊሳ

ለርዕሱ የተሰጠ ክፍለግዜ.........8

ቢያንስ ተማሪዎቸ መጎናጸፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የባህላቸውን ስነጥበብ ያደንቃሉ

የይዜቱ ዋና ዋና ነጥቦች

- የኅብረተሰቡን ስነጥበብ ያደንቃሉ
- አራራን ጫንጫጳሊሳ

የትምህርት መርጃ መሳርያዎቸ

- የመለማመጃ ክፍል
- እርሳስ
- ወረቀት

የኦሮሞ ሕዝብ ኑሮ በስነጥበብ የተሞላ ነው። ልጅ ከተወለደላቸሁ ግዜ አንስቶ በእያንዳንዱ የዕድገት ደረጃ ሁሉም ነገር በአርት የተሞላ ነው። ስያሸሞነሙኑ፣ ስያሞግሱ፣ ስያስተካክሉ፣ በጋብቻ፣ ስሾሙ በአርት መልዕክት ያስተላልፋሉ።

የመምህራን ሚና

- በተማሪ መጽሐፍ ላይ ካለሁ ስለአራራን ጫንጫጳሊሳ እና የአራራን ጫንጫጳሊሳን ሕግ ለተማሪዎች ግለጽላቸው።
- ይህ ጨዋታ በጭውውት መልክ በግጥም ወይም በዘፈን የሚጫወቱት ነው። ይህንንጨዋታ ልጆች ከብት ስያግዱ በጥበቃ ቦታ እና ከጎረበት ጋር መቼም መጫወት የሚችሉት ነው።
- ይህ ጨዋታ በጥንድ መጫወት የሚቻል ሲሆን ብዙውን ግዜ በቡድን ነው የሚተገበረው።

የአራራን ጫንጫጳሊሳ ጨዋታ የሚጫወቱት

- እጃቸውንና እግራቸውን አንድ ላይ ወደፊተለፊት በመዘርጋት ነው።
- መሬት ላይ እግራቸውን በመነተት እርስበርስ መልዕክት ያስተላልፋሉ።
- ሴቶችም ከራሳቸው ለመከላከል ይጥራሉ።

አራራን ጫንጫጳሊሳ

ይህ ጨዋታ በግጥም መልክ እየተቀባበሉ ነው የሚጫወቱት።

አት አካኬ ህንቤክቱ አራራን ጫንጫጳሊሳ

አካ ካንኬ ናት ስት ህማ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ካኦፌ ኛቴ ህንዱግዱ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ካብያ ጃላ ቡልቲ አራራን ጫንጫጳሊሳ

አቲ ካብያ ማኛታ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ካንኬ ፍጤት አቺ ፍግዳ አራራን ጫንጫጳሊሳ

አት ሲ ማና ህንቃብዱ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ማና ካንኬ ዲስቴ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ካን አላ ካጄልታ አራራን ጫንጫጳሊሳ

ሴቶችም መሃል ገብተሁ ከራሳቸሁ ይከላከላሉ

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

ዮም ማና ናፍ ጃርቴ

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

ናኮማቼፍ ካቴ

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

አት አላ ኦልቴ

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

ዋን ማና ዮም ጋርቴ

ሆ… ሆ ዮ ዮ… ሆ… ሆ ዮ ዮ…

አት አካኬ ሀንቤክቱ አራራን ጫንጫጻሊሳ

አካ ካንኬ ናት ስት ሀማ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ካኦፊ ኛቴ ሀንዱግዱ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ካብያ ጃላ ቡልቲ አራራን ጫንጫጻሊሳ

አቲ ካብያ ማኛታ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ካንኬ ፍጤት አቺ ፍግዳ አራራን ጫንጫጻሊሳ

አት ሲ ማና ሀንቃብዱ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ማና ካንኬ ዲስቴ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ካን ኦላ ካጄልታ አራራን ጫንጫጻሊሳ

ይህ ግጥም ውስጥ እበታቸው ውስጥ እራሳቸው በላቸው በመጠቀም እና መስራት የማይውዱ ሴቶች፣ ጠዋት እና ማታ የሚበሉትን ነገር ይዘው የባዳን ልመና እንደሚሄዱ ያሳያል።እበት ውስጥ መቀመጥ እንደማይችሉ እና ያላቸውን ነገር ሰርተው ከመጠቀም ይልቅ የጎረበትን በመጎምጀት እንድሚዞሩ ያሳያል።ስለዚህ መልዕክቱን በደንብ አስረዳቸሁ። ከዚህም በኋላ ልጆች ሚና በመከፋፈል የዚህን ጨዋታ ግጥም በቃል እንዲይዙ በማገዝ መድረክ ላይ ወጥተው እንድያሳዩ አድርጉ።

በመጨረሻም ልጆች ከዚህ ጋር ተመሳሳይነት ያለቸውን የሚያውቁ ከሆኔ ይነጋገሩ ወይም ደግሞ ወላጆቻቸውን ጠይቀው እንድያመጡ አድርጉ።

ተከታታይ ምዘና

- **የቡድን ትዕይንት**
- የግል እና የቡድን ገለፃ
- ፖርትፎሊዮ
- የቃል ጥያቄ

መልመጃዎችን በማሰራት ግንዛበአቸውን አረጋግጡ።

የመልመጃ መልሶች

1. እበታቸሁ ውስጥ መስራት የማይወዱ ሴቶች ቀንና ማታ የሚበሉትን ፊለጋ የባዳ በት ለልመና እንደሚሄዱ ግለጹ። እበት ውስጥ መቀመጥ እንደማይችሉ እና ያለቸውን ነገር ከመጠቀም ይልቅ መንደር ለመንደር በመዞር እንደሚቀላውጡ እና በሌላ ሰው እንደሚተዳደሩ ዩገልፃል። ሴቶችም ወንዶች ጋ ያለውን ጉድለት ይናገራሉ።

2·ተማሪዎችም ይህንን አርትስትክ በሆኔ መንገድ ባል እና ምስት መልዕክታቸውን የሚያስተላልፉበትን ነገር ያደንቀሉ የሚል እምነት አለን።

ምዕራፍ 5: የስለጥበባት ግንኙነት

ለዚህ ምእራፍ የተመደበው ክፍለ ጊዜ --20

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ስለ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ረገድ ያለውን ጥቅም ያመዛዝናሉ

I. ምእራፉ ዋና ዋና ይዘቶች

5.1. የሙዚቃ ተግባራት (ክፍለ ጊዜ 12)

5.2. በስነ ጥበብ መካከል (ክፍለ ጊዜ 8)

5.3. ሌሎች የትምህርት አይነቶችን በመማር ውስጥ የስነ ጥበብ ትምህርት ያለው ፋይዳ (ክፍለ ጊዜ 9)

6. የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- ፖርትፎሊዮ
- የቃል ጥያቄ
- የግልና የቡድን ጨዋታ
- ገለፃ
- ጥያቄና መልስ
- በስራ ማሳየት

II. የትምህርት መርጃ መሳሪያ

- የመለማመጃ ክፍል
- እርሳስ፣ ከለርእና በአካባቢያቸው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች
- የተለያ ስእሎች
- የምስለ ድምፅ ማጫወጫ መሳሪያ

III. የመማር ማስተማር ሂደቱን ንቁ ማድረግ

- ተማሪዎች የስነ ጥበብ ክስተቶችን ማድነቅ ምን እንደሆነ በመናገር ርእሱን መጀመር ይቻላል፡፡
- የስነ ጥበብ ክስተቶችን ማድነቅ ለይተው እንዲረዱ አደርጉ
- የልምምድ ውጤታቸውን ለክፍል እንዲያቀርቡ አድርጉ

5. ስነጥበብ ቋንቋን በማስተማር ረገድ ያለው ድርሻ

መምህር ድርሻ

- ተማሪዎች ስለ ጥበብ ከሌሎች የትምህርት አይነቶች ጋር በማስተሳሰር እንዲለዩ ፣ እንዲያመሳስሉ ፣ እንዲያደንቁ በማድረግ ርእሱን መጀመር ይቻላል፡፡ ተማሪዎች ስነ ጥበብ ቋንቋና ሒሳብ ትምህርት በማስተማር ረገድ ያለውን ድርሻ ከአስገነዘቧቸው በኋላ በግልና በቡድን እንዲወያባቸው አድርጉ፡፡ በውይይት የደረሱበትን ለክፍል ተማሪዎች እንዲያቀርቡ ሁኔታዎችን ካመቻቹላቸው በኋላ ስነ ጥበብ ቋንቋና ሂሳብን በማስተማር ረገድ ያለውን ፋይዳ እንዲለዩ አድርጉ፡፡
- በዚህ ርእስ ስር እንዲወያዩ የተሰጠውን የቤት ስራ ወይም ክፍል ስራ በመስጠት ሰርተው ለክፍል እንዲያቀርቡ ማድረግ ይቻላል፡፡
  - ስለ ጥበብ ቋንቋና ሒሳብን በማስተማር ረገድ ያለውን ድርሻ ካስገነዘቡ በኋዋላ ትክክለኛ የሆነ ግብረ መልስ በመስጠት ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን ለማስተማር እንደሚጠቅም እንዲለዩና እንዲያደንቁ አድርጉ፡፡
  - በትምህርት ይዘቱ ቢያንስ ሊጎናፀፉ ከሚገባቸው ብቃቶች በላይ የሚሰሩ ተማሪዎች በሚያስተምሩበት ክፍል ውስጥ ካሉ መበረታታት አለባቸው፡፡ እንዲሁም ጥንካሬያቸው ሊያዝላቸው ይገባል ፡፡ ተረድቻለው /አውቂያለሁ በማለት እንዳይዘናጉና በጥንካሬያቸው እንዲቀጥሉ መበረታታትና አለባቸው፡፡
  - በትምህርት አቀባበላቸው ቀስተኛ የሆኑና በምእራፉ ቢያንስ ሊጎናፀፉ ከሚገቡ ብቃቶች በታች የሚንቀሳቀሱ ተማሪዎች በክፍሎ ካሉ ተጨማሪ ከጊዜ በመመድብ በማገዝ ሚያስመዘግቡትን መሻሻል በየግዜው እየመዘገቡ በመሄድ መማር ማስተማሩን ማስኬድ፡፡

5.1. ሙዚቃ ከሌሎች የትምህርት አይነቶች ጋር ያለው ትስስር

(ክፍለ ጊዜ 12)

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ሙዚቃ ከሌሎች ትምህርቶች ጋር ያለውን ትስስር ይዘረዝራሉ
- ሌሎች የትምህርት አይነቶችን ለመማር የዘመሩዋቸውን መዝሙሮች አስታውሰው ይዘምራሉ፡፡

መግቢያ

ሙዚቃ ከሰውልጅ ኑሮና አኗኗርጋር በብዙ እቅጣጫ ይተሳሰራል፡፡ ሙዚቃ በለትምህርት፣ ሙዚቃ በኢኮኖሚ፣ ሙዚቃ በፖለቲካ ወዘተ ውስጥ ያለው ፋይዳ ትንሽ አይደለም፡፡ በዚህ ምእራፍ ውስጥም ይህንኑ በማያያዝ ተማሪዎች የሙዚቃና የሌሎች የትምህርት አይነቶችን ግንኙነት ይማራሉ፡፡

ዋነኛ ነጥብ

የሙዚቃና የሌሎች የትምህርት አይነቶች

ለዚህ የተመደበው (ክፍለ ጊዜ 6)

የመማር ማስተማር ዘዴ

- ተከታትሎ በማሳየትማስተማር ዘዴ መጠቀም
- ሰፊ ግዜ በመስጠት የተሰጡ ተግባራትን እንዲለማመዱ በማድረግ

የትምህርት መርጃ መሳሪያ

- ከበሮ
- ከበላ
- ማርከሻ
- ፅናፅል
- ትንሽ ኪቦርድ
- ፒያኖ
- ጊታር

- ባህላዊ የሚዚቃ መሳሪያዎች /ክራር ማሲንቆ

ተከታታይ ምዘና

በተከታታይ የምዘና ሂደት በመከታተል ቀን በቀን የሚሳዩትን ለውጥ በማየት ግብረ መልስ በመስጠት የተሻለውን ውጤት በመያዝ መሄድ

የመምህር ድርሻ

የግንዛቤ ጥያቄ

ሙዚቃ በምን ምን ጋር ግንኙነት አለው? የሚለውን በመጠየቅ በማሳተፍ ይጀምሩ

ሙዚቃ ከሰው ልጅ የእለት ተለት ኑሮ ጋር ግንኙነት እንዳለው ሁሉ ከሌሎች የትምህርት አይነቶች ጋርም ጥብቅ ቁርኝት እንዳለው ይግለፁላቸው፡፡ በተጨማሪም በሙዚቃና በሌሎች የትምህርት አይነቶች መካከል ያለውን ግንኙነት የተለያዩ ምሰሌዎችን በመስጠት በመግለፅ የሚከተሉትን መዝሙሮች አስቀድመው የመዝሙሩን ግጥም ያንቡላቸው በመቀጠል የመዝሙሩን ዜማ እርሶ አስቀድመው ከተለማመዱ በኋላ አስቀድመው በመዘመር ተማሪዎቹ እርስዎን እየተከተሉ በደስታ እንዲዘምሩ ያድርጉ፡፡ የሚከተሉትን መዝሙሮች ግጥም አስቀድመው ካነበቡላችሁ በኋላ በመዘመር ሙዚቃ ከስእል ሙያ ከቀለማት ጋር ያለውን ግንኙነት እንዲገልፁ አድርጉ፡፡

የቀለማት መዝሙር

ቀለማትን እንወዳለን

በቀለማት ደስታ እናገኛለን

ቀይና አረንጓዴ

ቢጫና ሰማያዊ

ነጭና ጥቁር

ደማቅ እና ግራጫ

አከባቢን እንረዳበታለን

ተቀብለን እንደሰትበታለን

አረንጓዴ ቀለም

አንቺ ነሽ ለምለም

ሰማያዊ ቀለም

ነሽ አንቺም ሳቢ ቀለም

ቀይ ቀለም

ይጠራል ከሩቅም

አንቺን ነው የሚመኘሁ አኔም

የሙዚቃ ትምህርት መዝሙር

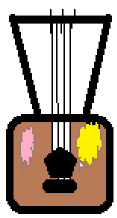

ሙዚቃ እንማራለን

ድስታም እናገኛለን

እንዝናናበታለን

በሕብረት እንዘምራለን

አህምሮአችንን እናድስበታለን

በትምህርት እናጠናክራለን

ባህላችንን እናሳድግበታለን

እኛም በእሱ እንማራለን 2x

የሙዚቃ ትምህርት መዝሙር ዜማ

ሙዚቃና በህል

ዜማውን ከላይ እንዳለው መዘመር ይቻላል፡፡

ሙዚቃ መልካም ነው

ለትምህርትም መሳርያ ነው

መስንቆ እና ክራርን

ከበሮም ደለቅን

ባህናችንን እናውቃለን

ደግሞም እንጠቀምበታለን

5.2. በስነ ጥበባት መካከል ያለው ግንኙነት

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- በስነጥበባት መካከል ያለውን ግንኙነት ይገልፃሉ
- በስነጥበባት መካከል ያለውን ግንኙነት በመዝሙር ያሳያሉ

ዋና ነጥብ

በስነ ጥበባት መካከል ያለ ግንኙነት

- ለዚህ የተመደበው ---(ክፍለ ጊዜ 10)

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- መለማመጃ ክፍል
- የምስለ ድምፅ ማጫወቻ
- እርሳስ፣ ከለርእና በአካባቢያቸው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች

የመማር ማስተማር ዘዴ

- የቡድን ስራ
- የግል ስራ
- ተከታትሎ በማሳየት ማስተማር ዘዴ አስፈላጊውን ድጋፍ በመስጠት

ተከታታይ ምዘና

- ምልከታ
- የግልና የቡድን ገለፃ
- ፖርትፎሊዮ
- ጥያቄና መልስ .

የመምህር ድርሻ

ተማሪዎች በስነጥበባት መካከል ስላለው ግንኙነት የሚያውቁትን እንዲናገሩ እድል ይስጧቸው፡፡

የሚሠጡትን መልስ በማበረታታት ስነ ጥበባት የሚባሉት ስእል፣ ሙዚቃ፣ ቲያትር፣ ፎቶ ፣ ፊልም እና መሳሰሉት በውስጡ እንደሚይዝ እና በብዛት አንድነታቸውን የሚያንፀባርቅ መሆኑን ያስገንዝቧቸው፡፡ በተጨማሪም በአካባቢያቸው ስለሚገኙ መዝሙሮች ስእሎችን በማንሳት ግንዛቤያቸውን አጠናክር፡፡

5.3.1. ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን ለማስተማር ያለው አስፈላጊነት

መምህር

ስነ ጥበብ ከሌሎች የትምህርት አይነቶች ጋር አስፈላጊ ግንኙነትእንዳለው ከዚህ በታች ያለውን ምሳሌ በማንሳት በስፋት ይግለፁላቸው፡፡

- ይማሩበታል (በመዝሙር መልክ)
- ይደምቁበታል (በስእል መልክ)
- ድርሻ ይጫወቱበትል (በትያትር መልክ)

በመጨረሻም የሚከተለውን ተግባር የቤት ስራ በመስጠት በቡድን በመስራት ለክፍል እንዲያቀርቡ አድርጉ፡፡

1. የእንግሊዝኛ ቋንቋ ፊደላት መዝሙር
2. የግል ንፀህና አጠባበቅ መዝሙር
3. የቤት እንስሳት መካከል በመምረጥ ስእል ሳሉ
4. የቤተሰብ ድርሻ የሚለውን ድራማ በመለማመድ ክፍል ውስጥ አሳዩ

5.3.2 ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለውን አስፈላጊነት

ለዚህ ርእስ የተመደበው ክፍለ ጊዜ : ----9

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለውን አስፈላጊነት ይገነዘባሉ፡፡

I. የመማር ማስተማር ዘዴ

- ምልከታ
- ፖርትፎሊዮ
- የቃል ጥያቄ
- የቡድን ጨዋታ
- ገለፃ
- ጥያቄና መልስ
- በስራ ማሳየት

II. *የትምህርት መርጃ መሳሪያ*

ለዚህ የትምህርት ይዘት የሚያስፈልጉ የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የመለማመጃ ክፍል
- የምስለ ድምፅ ማጫወቻ
- እርሳስ፣ ከለርእና በአካባቢያቸው የሚገኙ የንድፍ መሳሪያዎች
- የተለያዩ ስእሎች

III. ተከታታይ ምዘና

- የግልና የቡድን ዕብረቃ
- የግልና የሙሉ ክፍል ልምምድ
- የቤት ስራ
- የቃል ጥያቄ

- ሙከራ
- ፈተና

ድርሻ

መምህር አስቀድመው በተማሪ መፅሐፍ በምእራፍ አምስት 5.1 5.2 እና 5.3 ያሉትን ስእሎች እንዲያዩና ስለ ስእሉ ግምታቸውን እንዲናገሩ አድርጉ፡፡ በመቀጠል ስነ ጥበብ ቋንቋእና ሒሳብ ትምህርቶችን ማስተማር ላይ ያለው ድርሻ ምን እንደሆነ ከነገሯቸው በኋላ ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን በማስተማር ውስጥ ያለውን ጥቅም አያይዘው ይግለፁላቸው፡፡

በመጨረሻ ተማሪዎች የማድነቅ ስሜት ሙያን እንዲያሰድጉ እነዚህን ነጥቦች መለየታቸውን በመከታተል ግብረ መልስ ስጧቸው፡፡

ስነ ጥበብ የቋንቋና ሒሳብ ትምህርትን በማስተማር ውስጥ ድርሻ በተመለከተ ምን እንደተረዱ በመጠየቅ ግብረ መልስ ይስጧቸው፡፡

ቋንቋ እና ሂሰብን ለማስተማር የሚያገለግሉ ስእሎችን እንደ ምሳሌ በተማሪዎች መጽሐፍ ላይ ያለውን በመረዳት ተማሪዎች የግንዛቤ ጥያቄዎች በመጠየቅ መከታተልና የሚፈጠሩ ስህተቶችን በማረም አከናውኑ ፡፡

ተጨማሪ ገለፃ

ተማሪዎችን ፊደል በምናስተምርበት ወቅት በማያሰለቻቸው መልኩ በመዝሙር ፣የፊደሉን ቅርፅ በፍጥነት በማየት ድምፁን እንዲያወጡ/እንዲጠሩ በማድረግ ፊደላትን በማጣመር ቃላትን እንዲመሰርቱ ያድርጉ፡፡ በመቀጠል በአረፍተ ነገር በማቀናጀት ሀሳባቸውን ማውጣት እንዲችሉ በማድረግ ማስተማር አለብን፡፡

ልጆች ፊደል ሲቆጥሩ በዜማ የሚያነቡ ከሆነ ስሜታቸውን በማነሳሳትና በቀላሉ እንዲይዙና እንዲያስታውሱ ይረጋቸዋለወ፡፡

ስለዚህ አንድን ትምህርት ስናስተምር ተማሪዎችን በማያሰለች መልኩ በማዝናናት ዘዴ ማስተማር አለብን ፡፡

የመምህር ድርሻ

አስቀድመው ስእሎችን ለልጆች ማሳየትና ስለ ስእሉ መግለፅ

በመቀጠል የስነ ጥበብን አስፈላጊነት ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ በመለየት ለተማሪዎች ይግለፁ ፡፡

ስለ ኦጋርጋን ቋንቋ በማስተማር ውስጥ ያለውን ድርሻ የቀረበውን ፅሑፍ ከገለፁላቸው በኋላ ምን እንደተገነዘቡ እያንዳንዱን በመለየት ይጠይቋቸው ፡፡ በመጀመሪያ በግል እነዲመልሱ አድርጉ ከዚያም አንዱ ለሌላው እንዲነግር አድርጉ አርሶም አንዱ ለአንዱ ሲነግር ያዳምጡ በመጨረሻ የተፈጠሩ ስህተቶችን በመለየት መስተካከያ ስጡ፡፡

በግለ ተግባር እንዲሰሩ አድረጉ፡፡ መልሱን አንዱ ለአንዱ እንዲነግር አድርጉ፡፡ እርሶም ስራውን በመከታተል ስህተቶችን በመለየት እያስተካከሉ ይሂዱ፡፡

በመጨረሻ ስለ ኦጋርጋ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለውን አስፈላጊነት አስፈላጊነት የሚያውቁትን እርስ በእርሳቸው እንዲነጋገሩ የማያውቁትን ቤተሰቦቻቸውን በመጠየቅ ለክፍል እንዲናገሩ አድርጉ፡፡

ስነ ጥበብ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለውን አስፈላጊነት የተማሩትን በመለየት ተማሪዎችን ጥያቄ ይጠይቋቸውና ስህተት ካለ ማስተካከያ ይስጡ፡፡

5.3.3 የትያትር ሙያ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለው ፋይዳ

ለዚህ ርእስ የተመደበው ክፍለ ጊዜ 10

ተማሪዎች ቢያንስ መጎናፀፍ የሚገባቸው የመማር ብቃት:

ተማሪዎች ከዚህ ትምህርት በኋላ:

- የትያትር ሙያ ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለውን ፋይዳ ይለያሉ
- የስነ ጥበብን ግንኙነት ይለያሉ

የትምህርት ይዘቱ ዋና ትኩረት

- የስነ ጥበብ ግንኙነት
- ቲያትር ሌሎች ትምህርቶችን በመማር ውስጥ ያለው ድርሻ
- የግል ንፅኅና

የትምህርት መርጃ መሳሪያዎች

- የመለማመጃ ክፍል
- እስቴትስኮፕ
- ቴርሞሜትር

የመምህር ድርሻ

በተፈጥሮ ሳይንስ ትምህርት ውስጥ ስለ ግል ንፅህና አጠባበቅ በትያትር ማሳየት እንደሚቻል ይንገሯቸው፡፡ ተማሪዎች ስለ ግል ንፅኅና አጠባበቅ ድርሻ ወስዶ በመጫወት በትክክል እዲገነዘቡ አድርጉ፡፡

ለምሳሌ፡ የተማሪዎች ድርሻ ወስደው የሚጫወቱት ልጆች የተማሪ ድርሻ ፣ የጓደኛ ድርሻ የእናት ድርሻ እና የጤና ባለሙያ ድርሻ ተክተው አጭር ጭውውት ከተማሪ መፅሀፍ ላይ እንዲለማመዱ ና እንዲያሳዩ ይርዷቸው፡፡

የግል ንፅህና

አንድ ህፃን በጣም ታሞ ከትምህርት ቤት ጓደኞቹ ይዘውት ወደ እናቱ ቤት ያደርሱታል

እናት ልጅዋ በጓደኞቹ ሽክም መምጣቱን አይታ ደነገጠጭ

እናት: ልጄ ምን ሆነ ?

አንዱ ጓደኛው: ለእናትየው ይገልፃል ...ይህው ልጆት ሁል ጊዜ ምግብ ሲበላ እጁን አይታጠብም ፡፡ ከመፀዳጃ ቤት ተመልሶ እጁን ሳይጣጠብ ምግቡን ይመገባል

እናት: ነግሬው አቃተኝ ... ይህን ልጅ ምን ባደርግ ይሻለኛል... ፍጠኑ ሐኪም ቤት እንድርሰው

ኢብሳ : እናቴ ሆዴን ይቆርጠኛል . ሁ--ሁ--ሁ

(ዶክተር ትመጣለች . ፈጠን ፈጠን ብል ትመረምረዋለች)

እናት: ልጄን አሞታል እባክሽ ቶሎ ድረስልኝ

እናት: ዶክተር በሽታው ምንድን ነው ?

ዶክተር: ንፅኅና ጉድለት ነው፡፡በዚህ አይነት ትንሽ ቢቆይ ኖሮ ለህይወቱም አስጊ ይሆን ነበር ፡፡አሁን ፍጠን ይህንን መዳኒት ዋጥ ፡፡ ከዚህ በኋላ ንፅህናህን በደንብ ጠብቅ እጅህን ሳትታጠብ ምግብ እንዳትበላ፡፡

ኢብሳ: እሺ

ተከታታይ ምዘና

- በቡድን በማሳየት
- የግልና የቡድን ገለፃ
- ፖርትፎል
- የቃል ጥያቄ

መልመጃ በማሰራት ግንዛቤያቸውን አረጋግጡ፡፡

የመልመጃ አንድ መልስ

ተማሪዎች ግንዛቤያቸውን በትክክል እንዲገልጹ አግዟቸው

የሥነጥበባት ትምህርት ሲለበስ
ሁለተኛ ክፍል

የመማር ዉጤቶች፡

በዚህ ምዕራፍ ትምህርት መጨረሻ ተማሪዎች:

- ቀለል ያለ የቲአተር ትዕይንት ያሳያሉ
- ቀለል ያሉ የሙዚቃና የዉዝዋዜ እንቅስቃሴዎችን ይለያሉ
- ቀለል ያሉ ምስሎችንና ፎቶዎችን አይተዉ ይለያሉ
- መስመሮችን በማገናኘት ማስመርና ንድፍ በመንደፍ ያሳያሉ
- በአከባቢያቸዉ የሚታወቁትን ታሪኮች በዜማ፣ በዉዝዋዜና በትዕይንት ተጫዉተዉ ያሳያሉ
- በአከባቢየቸዉ የሚገኙትን ቀለማት ይለያሉ
- ሌሎች የትምህርት አይነቶችን ለመማር የስነጥበባት ክሂሎት የሚኖራቸዉን ጥቅሞች ይገናዘባሉ።

የሥነጥበባት ትምህርት ሲለበስ ሁለተኛ ክፍል				
የትምህርት ዐበይት ነጥቦች	ይዘት	የመማር ማስተማር ስነ-ዘዴ	የትምህርት መርጃ መሣሪያዎች	ምዘናና ክትትል
ስነጥበባትን መረዳት	**ምዕራፍ 1:** 1.የስነጥበባት ይዘት (ክፍለ ጊዜ 25) 1.1 የሙዚቃ ኖታዎች (እስከ ግማሽ ኖታና ማረፊያው) (ክፍለ ጊዜ 5) 1.2 ዉዝዋዜ በነፃነት መንቀሳቀስ (ክፍለ ጊዜ 4) 1.3 የተለያዩ ክስተቶች ሰዕል (ክፍለ ጊዜ 6) 1.4 ቀለል ያለ የቲአተር ትዕይንት (ክፍለ ጊዜ 6) 1.5 የፎቶ ምልከታ (ዐዉደርዕይ) (ክፍለ ጊዜ 4)	☞ ተማሪዎችን የሙዚቃ ኖታዎች (እስከ ግማሽ ኖታና ማረፊያዉ) ማለማመድ ☞ በቪዲዮ የቀረበን ምስል፣ ተግባርና መልዕክት እንዲመለከቱ ማድረግ	▪ የልምምድ ክፍል ▪ የቪዲዮ ማጫወቻና ምስል ▪ ቪድዮ	▪ ምልከታ ▪ የግልና የቡድን ገለፃ
የፈጠራ ክሂሎት	**ምዕራፍ 2:** 2. የፈጠራ ችሎታ (ክፍለ ጊዜ 27) 2.1 የሙዚቃ ኖታ(ክፍለ ጊዘ 6) 2.2 ዉዝዋዜና ነፃ እንቅስቃሴ (ክፍለ ጊዜ 7) 2.3 የተውኔት ጨዋታ (ክፍለ ጊዜ 7) 2.4. መስመሮችን አገናኝቶ ንድፍ መስራት (ክፍለ ጊዜ 7)	☞ ኖታዎችን መጻፍና ማንበብ ማለማመድ ☞ ዉዝዋዜንና ነፃ እንቅስቃሴን ከቀላል ዜማ ጋር እንዲሰሩ ማነቃቃት ☞ መስመሮችን በማስመር ማሳየት	▪ የልምምድ ክፍል ▪ የቪዲዮ ማጫወቻና ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች ▪ እረሳስ፣ ክራወንና በአከባቢያቸዉ የሚገኙ የንድፍ ስራ መሳሪያዎች	▪ ምልከታ ▪ የግልና የቡድን ገለፃ ▪ ፖርትፎሊዮ

ባህላዊና ታሪካዊ ተጨባጭ ሁኔታዎች	**ምዕራፍ 3:** 3. የታሪክና የባህል ተጨባጭ ሁኔታ (ክፍለ ጊዜ 20) 3.1 ባህላዊ ሙዚቃና ዉዝዋዜ (ክፍለ ጊዜ 5) 3.2 ታዋቂ ተረቶች (ክፍለ ጊዜ 5) 3.3 ባህልን የሚገልፁ ቀለማት (ክፍለ ጊዜ 5) 3.4 ባህላዊ ድራማ (ክፍለ ጊዜ 5)	☞ የአከባቢያቸዉን የስንጥበብ ስራ በዜማ፣ ሚና በመጫወትና በዉዝዋዜ ማሳየት ☞ ታዋቂ ተረቶችን በመጠቀም ማስተማር ☞ ተማሪዎች ባህላዊና ዜማና ዉዝዋዜ እንዲያዉቁ ማድረግ ☞ የብተሰባቸዉንና የጓደኞቻቸዉን አልባሳት ቀለም እነዲለዩ ማድረግ (የአባገዳ አርማ ህብረ ቀለማት)	▪ የልምምድ ክፍል ▪ የቪዲዮ ማጫወቻና ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች ▪ እረሳስ፣ ክራወንና በአከባቢያቸዉ የሚገኙ የንድፍ ስራ መሳሪያዎች	▪ ምልከታ ▪ የግልና የቡድን ገለፃ ▪ ፖርትፎሊዮ ▪ የቃል ጥያቄ
የስነጥበባት ማራኪነት	**ምዕራፍ 4:** 4. የስነጥበባት ስራዎች አድናቆት (ክፍለ ጊዜ 25) 4.1 ሙዚቃን ማድነቅ (ክፍለ ጊዜ 8) 4.2 የስነ-ጥበብ ስራዎችን ማድነቅ (ክፍለ ጊዜ 8) 4.3 የቲአተር ጨዋታ (ክፍለ ጊዜ 9)	☞ ተማሪዎች:- ዝማሬ፣ ዉዝዋዜ፣ ሚና መጫወት፣ ነፃ ንድፍና ምስል ሰረተዉ በማሳየት እንዲማሩ ማድረግ	▪ የልምምድ ክፍል ▪ የቪዲዮ ማጫወቻና ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች ▪ እረሳስ፣ ክራወንና በአከባቢያቸዉ የሚገኙ የንድፍ ስራ መሳሪያዎች	▪ ምልከታ ▪ የግልና የቡድን ገለፃ ▪ ፖርትፎሊዮ ▪ የቃል ጥያቄ
ትስስር፣ ግንኙነትና ተግባራዊነት	**ምዕራፍ 5:** 5. ትስስር: (ክፍለ ጊዜ 20) 5.1 የሙዚቃ ስራዎችና በስነጥበባት መካከል ያለ ግንኙነት (ክፍለ ጊዜ 8) 5.2 የስነጥበባት ክሂሎት ሌሎች የትምህርት አይነቶችን ለመማር የሚኖራቸዉን ጥቅሞች (ክፍለ ጊዜ 12)	ተማርዎች ስለ ተፈጥሯዊ ቀለማትሚና እየተጫወቱ በቀላል ምት እተወዛወዙ እንዲያዜሙ ማነቃቃት ☞ ሌሎች የትምህርት ወአይነቶችን ከስነጥበባት ጋር አቀናጅቶ ማስተማር (ክዋክብት፣ ወንዞች፣ ጀግኖችና የመሳሰሉትን እነዲያዜሙ ማነሳሳት)	☞ የልምምድ ክፍል ☞ የቪዲዮ ማጫወቻና ባህላዊ የሙዚቃ መሣሪያዎች ☞ እረሳስ፣ ክራወንና በአከባቢያቸዉ የሚገኙ የንድፍ ስራ መሳሪያዎች	▪ ምልከታ ▪ የግልና የቡድን ገለፃ ▪ ፖርትፎሊዮ ▪ የቃል ጥያቄ